

MÁJUSI FILMKOCKÁK

A MUNKA TETTE AZ EMBERT EMBERRÉ. AZ EMBER MÁJUS ELSEJÉT TETTE A MUNKA ÜNNEPÉVÉ.

ÖTVEN ÉVE ELSŐ SZOCIALISTA FORRADALMI MUNKÁK GYŐZELMES 133 NAPJÁNAK PIROSLÓ-VIRÁGOS ÜNNEPE LETT MÁJUS ELSEJE. A FŐVÁROS EGÉSZ NEPE VÉGE-LATHATATLAN MENETBEN VONULT FEL. BUDAPEST UTCAI A GYŐZELEM, AZ ÜRÖM HANGJAITÓL VOLTAK HANGOSAK.

Vörös Riport Film 5. sz. 1919. május 1.

1. Felvonulás a Vérmezőn.
2. A rokkantak.
3. Ünnepi beszéd a proletárokhöz.
4. A hallgatóság.
5. A tengerészek.
6. A munkásság felvonulása Budapest utcáin.
7. Az Andrássy út torkolatánál.
8. A katonazenekar a Foncière épületének erkélyén az Internacionálét játssza.
9. A IX. kerületi pártbizottság.
10. A moziszakma felvonulása.
11. A színészek szakszervezete.
12. A menet a Teréz körúton.
13. A háztartásbeli alkalmazottak.
14. A csepeliek.
15. Repülőgépről üdvözlők a proletárokat.
16. A Müllenáris pályán.
17. Futballmérkőzés.
18. Motorbicikli-verseny.
19. Kerékpárverseny, akadályokkal.
20. Az Andrássy úti futóverseny.
21. Répcsán elvtárs, az MTE 68 éves futója.
22. Gyermekmájusa a Margitszigeten.
23. Zsemlyeévés.
24. Póznamászás.
25. Futóverseny.
26. Lekvárevés.
27. Kifli-verseny.
28. Kun és Számuely népbiztos, a Lenin-fiúk között.
29. A Lenin-fiúk sorfala a laktanya előtt.
30. A Kun-Vágó-laktanya.
31. A moziszakma a Gundel vendéglőben.
32. Agitációs beszéd.
33. Ünnepe a hajón.
34. Ünnepi beszéd.
35. Népmulatságok.

Ezeket a filmkockákat a Horthy-rendőrség lefoglalta és bünygi-muzeumba tette. Huszonöt év telt el a legsötétebb terrorban. Huszonöt titokban szervezett május elseje.

Idén, május elsején huszonötödik évünnepünk szabadon a munkát. Emlékezzünk ezen a napon az ötven évvel ezelőtti májusra, és azokra, akik a fasiszta elnyomás huszonöt évében minden alkalommal megünnepelték.

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

KÖZGAZDÁSZ

a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

XI. ÉVFOLYAM, 8. SZÁM.

ÁRA: 80 FILLÉR

1969. ÁPRILIS 28.

Bevezetés előtt

A szabályzatok említett részének — főként a hallgatók jogait érintő kérdése — előterjesztéseit április 25-én bizottság tárgyalta. A bizottság az oktatási, szakszervezet az igazgatási titkárság, KISZ-, pártbizottság, és az állami vezetés képviselőiből állt.

A már márciusban megvitatott kollégiumi működési szabályzat kivételével a bizottság által előterjesztett írásos anyagokat április 29-én, a hallgatói csoportok kezébe kapják. Javaslatokat, észrevételeket május 31-ig kell eljuttatni a KISZ-bizottsághoz, hogy a beérkezett véleményeket a KISZ képviselői már összegezve tolmácsolhassák az egyetemi tanács júliusi ülésén.

A szabályzatok őket érintő kérdéseit a tanári kar, a pártbizottság és a szakszervezet is megvitatja.

A SZERVEZETI ÉS MŰKÖDÉSI SZABÁLYZAT

Általános alapelvként szövegezzük le, hogy a szabály-

Születőben van egyetemünk új alkotmánya, befejezéséhez közeledik a tanári kar és a hallgatók közös munkája: az egyetem Szervezeti és Működési Szabályzata.

A téli véleményezések után, a minisztériumi keretszabály egyetemünkre történő konkretizálásával a napokban elkészült és újabb megvitatásra vár a szabályzat javaslata. A Szervezeti és Működési Szabályzat, valamint a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat gondos, körültekintő megfogalmazását Dr. Csanádi György, tanszékvezető egyetemi tanár készítette. A szabályzat részeként az új ösztöndíjrendelet megvalósításának mechanizmusát dr. Barna Gyula, iparkari dékán, és Nagy Sándor, iparkari KISZ-titkár készítette. Dr. Nyilas József, általános kari dékán és Réti János, a kar KISZ-titkárának közös munkája rendkívül szociális segély elosztási módjának szervezetének kidolgozása.

zát a kiforrott elvi jellegű kérdéseket tárgyalja, másrészt, meghatározza azokat a kereteket, amelyek között a külön szabályzatok (ösztöndíj, kollégium stb.) változatai mozoghatnak.

Az új rendelkezések legnagyobb várakozással kísért részét kétségtelenül a KISZ-szervezet és az állami szervek közötti jogkörök megosztásának kérdése, valamint a KISZ felszólalási, kezdeményezési és döntési joga.

A javaslat kiemeli, hogy a KISZ-szervezet kötelező megvitatását, döntését (vagy az egyetemi szervekkel való kö-

zös döntést), valamint kifogásolásának halasztó hatályát megkivánó eseteket ma még nem lehet áttekinteni. 2-3 év gyakorlati tapasztalata után, valószínűleg körvonalazódik már néhány olyan kérdés-komplexum, amelyben a KISZ e jogkörét tartalmilag is alá lehet támasztani. Konkretizálás azonban már külön szabályzatban valósul majd meg.

A kari és egyetemi tanácsok hallgató tagjainak létszámát, képviselői rendjét nagyjából a jelenlegi gyakorlat szerint rendezi a szabályzat.

A tanácsi képviselők választási mechanizmusát az első évfolyam képviselőtételének módját, azok differenciáltabbá választását részletesen taglalja.

A TANULMÁNY ÉS VIZSGA-SZABÁLYZAT

Míg az egyetemi szabályzat csak átfogó rendelkezéseket érint, egyes részeiben — így a tanulmányi és vizsgaszabályzatban — egyetemi életünk egy-egy területét határolja körül, jogokkal és kötelezettségekkel.

Leszögezi, hogy egy-egy félév legfeljebb 16 hét szorgalmi időből, és 5 hét vizsgaidőszakból állhat. A nappali hallgatóknak hat-szor, kb. 4 hetes koncentrált tanulmányi időszakot ír elő — ezzel még csupán lehetőséget teremt a felsőévesek koncentrált oktatásához, a megvalósítás azonban fokozatosan történik majd. Az első félévi vizs-

(Folytatás a 2. oldalon)

A kétirányú „nyomozást” az Elhelyezési Bizottság folytatja

Talán nyomozásnak is nevezhetnénk azt a munkát, amit az Elhelyezési Bizottság végez, hiszen egyrészt adatokat gyűjt arról, hogy melyik vállalatnak, intézménynek mennyi és milyen szakos közgazdászra van szüksége, másrészt a hallgatók pályázatát szortírozza.

Az Egyetemi Elhelyező Bizottság munkájáról a bizottság titkára, Képes Lajosné, főelőadó adott tájékoztatást. — A vállalatok igényeit összegyűjtjük és kivonatban leközzeljük minden hallgató kezébe kapja az álláslehetőségeket. A meghirdetett állásokra a hallgatók IV. hó 25-ig pályázhatnak. A pályázatok április 30-ig kerülnek közösen a dékáni hivatalokhoz. Itt végzik a KISZ-szel együtt a rangsorolást, amennyiben egy állásra több pályázat érkezik. Május 15-ig a dékáni hivatal a vállalatokhoz juttatja azokat, ahonnan 2 hét múlva visszajelentik, kiket alkalmaztak a pályázók közül.

— Eszerint előfordulhat, hogy több pályázó esetén a vállalat a dékáni hivatal által ajánlott második vagy harmadik hallgatót alkalmazza?

— Igen, a választás joga a vállalaté.

— A kiosztott stencilen csak felsorolták az álláslehetőségeket, vagy pedig...

— A kivonat tartalmazza a vállalat nevét, címét, továbbá, hogy hány főt, milyen szakost igényel és ismerteti a gyakorlati idő után várható beosztást, fizetési, szociális és különleges juttatásokat.

— A féléves „gyakorlati idő” alól senkinek sincs „kibúvó”?

— De igen. Azok a hallgatók, akik érettségi után a szakuknak megfelelő területen dolgoztak 1 vagy 2 évig, azonnal megfelelő beosztásba kerülhetnek, fizetésük is természetesen magasabb. Azok, akik

a nyári szüneteket töltötték el így (pl.: a belkeresek pincérkedtek), megállapodhatnak a vállalatnál, hogy rövidített tanulmányi gyakorlatot végeznek.

— Mekkora a „kereslet-kínálat” a bizottságnál?

— Az ötödikesekkel együtt idén 356 fő végez a társadalmi ösztöndíjasokon kívül. (Ez a szám 332-re eszik, mert a tanári állások igénye csak május 5-ig érkezik a minisztériumból.) Ezzel szemben tő-

lünk 1100 közgazdászt kérnek. Tehát több mint háromszoros csak a hivatalos elhelyezkedési lehetőség, ezenkívül sokan egyéni kapcsolatot helyezkednek el, s így nem is veszik igénybe a bizottság munkáját. Ezen hallgatókhoz az volna a kérésem, jelentsék be, hogy hová kerültek.

— Milyen szakosokat keresnek a vállalatok leginkább?

— Nézzük meg a következő táblát (április 20-i állapot):

Igény a váll. részéről körülbelül	Végzősök (a társadalmi ösztöndíjasok kivételével)
Ipár	72
Közlekedés	28
Agrár	18
Belker.	52
Külker.	46
Nemzetközi	34
Tervezmattika	30
Pénzügyi	23
Elméleti	28

Vegyíművek, a Művelődési Központ, a Ferunion, a Transzelektó stb., stb.

— Tavaly, vagy tavalyelőtt végzett közgazdászok nem jönnek vissza az elhelyezési bizottsághoz segítséget kérni?

— Előfordul, hogy nincsenek megelégedve a keresetükkel és visszajönnek. Azonban mi a diákok érdekét tekintjük elsősorban fontosnak, így a régebben végzeteknek az esetleg megmaradt állások jutnak. Nekik különösebb segítséget nem nyújthatunk, egyénileg intézik ügyüket.

— Röviden szeretnénk hallani néhány szót a Pest-vidék arányáról.

— Az igény mindkét helyről körülbelül azonos. A pályázók szándékait pontosan nem ismerjük, hiszen még folyamatosan érkeznek be igények.

— Erről és a túljelentkezésekről tehát a legközelebbi számunkban számolok be olvasóinknak.

Czibor Valéria

FELHÍVÁS!

A 25. SZABAD MÁJUS ELSEJE megünneplésére egyetemünk hallgatóit és dolgozóit is, szeretettel várjuk a hagyományos felvonulásra.

Hallgatóink 9 órakor, az egyetem épülete előtt gyülekeznek,

és innen indulnak el a Nefelejcs utca felé, hogy egyetemünk tanáraival, dolgozóival, együtt elinduljanak a felvonulás színhelyére.

Tanárainkat és dolgozóinkat a Nefelejcs utca 1-es számú ház előtt (csemegeüzlet) délelőtt fél 11-kor várjuk.

A felvonulás befejeztével a dekorációkat a Bajza utca páros oldalán várakozó gépkocsiba, illetve amellé kerjük majd lerakni.

Menetünk idén, a XI. kerületet követi, és szintén a hagyományoknak megfelelően, a IX. kerülettel együtt vonul.

Egyetemünk minden polgárát várjuk, hogy sereg-szemlének minél impozánsabb legyen, méltó az ünnephez!

Bevezetés előtt

(Folytatás az 1. oldalról)
ga időszaka után 5 nap tanulmányi szünetet iktat be.

Az elmulasztott tanulmányi kötelezettségek pótlásáról részletesen intézkedik.

Sikertelen vizsga esetén egy tárgyból két alkalommal engedélyez vizsgásmétlést. Az egytől negyedik félév során lehetővé utóvizsgák számát 10-ben maximálja.

Az évszámítás és a vizsgákkal behatóan foglalkozik, erre azonban később visszatérünk lapunk hasábjain.

A SZOCIÁLIS TÁMOGATÁS ÉS A TANULMÁNYI ÖSZTÖNDÍJ

Az új ösztöndíjrendszert kísérletképpen bevezető felsőoktatási intézmények tapasztalatait összefoglalva, azt mondhatjuk: a vélemények kedvezőek. Egyik intézmény megállapításait sem lehet azonban automatikusan azonosítani a nálunk várható eredménnyel.

Eppen ezért az igazgatási titkárság a napokban megkezdte az egész második évfolyam próbabevezetését. A jelenlegi tervezet semmiképpen sem tekinthető véglegesnek, mivel a kísérletet végző intézményeknek — az összes egyetem KISZ-képviselőinek meghívásával — Szegeden rendezett konferenciáján, a résztvevők módosító javaslatot készítettek.

A javaslatban felkérték a Művelődésiügyi Minisztériumot, hogy május 5-ig az elhangzottakat tegye megfontolás tárgyává.

Új és szokatlan lesz majd, hogy

a szociális támogatást, valamint az ösztöndíjat is kérni kell, és az is, hogy mód lesz az egyes jövedelmi kategóriák közötti átsorolásra, a tanulmányi eredmények alapján adható ösztöndíj mértékének bizonyos határok közötti megállapítására, stb.

A bevezetéshez a szervezeti formák és módszerek tervezete készen áll. A tanulmányi ösztöndíj és a szociális támogatás odaítéléséről a tanulócsoportok javaslatai alapján Ösztöndíj Bizottság dönt.

Eltérően más egyetemektől, amelyek Diákjóléti Bizottságok csak az új szabályzat előírásai miatt hoznak létre, mi nem bontanánk meg a DB-k jól működő jelenlegi rendjét, hanem ez a külön bizottság csak az ösztöndíj ügyekkel foglalkoznak.

A RENDKÍVÜLI SZOCIÁLIS SEGÉLYEK RÖL

A diákjóléti bizottságok megalkotásával és a rendkívüli szociális segélyek elbírálásának hatáskörükbe utalásával, egyetemünk már megelőzte az új szabályzatot. A szabályzat rendelkezései szerint

a segélykeret felosztására két ízben kerülne sor évente; januárban és szeptemberben.

Az egyetemi és kari DB-k, (az első évfolyam is külön „kart” képvisel), döntenek a kari szociális segélykeret rendelkezéseinek megfelelő felhasználásáról.

Az összegyűjtött segélykeret a következőképpen kerülne felosztásra: 75% a hallgatói létszámmal súlyozott jövedelmi kategóriák szerint, 25% pedig tartalékolva lesz az előre nem tervezhető esetekre.

A DB-k munkája különösebb kommentárt nem kíván, hiszen itt már nem tervezetről, hanem a megvalósult rendszer pontosításáról van szó.

A KOLLÉGIUMI ÖNKORMÁNYZAT

Kollégiumaink működési feltételei ugyan igen különbözőek, nem felelnek meg azoknak a korszerű feltételeknek, amelyek szemmelében a szabályzat született. mégis fontos, hogy egyetemünk e

jelentős közösségei számára, milyen beleszólást engedünk saját ügyeik intézésében.

A kollégiumi önkormányzatot a hallgatók a közgyűlés, diákbizottság ellenőrző és felelős bizottságokon keresztül gyakorolják.

Kollégiumainkban a demokrácia megvalósulása természetesen csak e szervek, a tanárok és a kollégiumi igazgató együttműködésével, kölcsönös erőfeszítésekkel valósítható meg. A kollégiumi ön-

kormányzat sikeres gyakorlalmunkon a közösségi élet jobb kialakításának.

Április 29-én, a hallgatók kezébe olyan tervezet kerül, amelynek alapos elemzése felelős véleményezése az elkövetkező évek tartalmasabb, tevékenyebb és demokratikusabb „együttélésének” — mondhatnánk úgy is — a korszerűbb rend kulcsa lesz.

A feladat nem egyszerű: egyidőben kell átlátni egyetemünk átfogó „alapkormányát” és részleteiben fogalmazódó jogainkat, kötelezettségeinket. Azonban ez az utolsó lehetőség, hogy mielőtt kötelező érvényű életbelépnek a rendelkezések, mérlegre tegyük, jól átgondoljuk a legjobb megoldást választottuk-e. Közös kell legyen e munka, hogy az eredményt is közösen vállalhassuk!

AKTÍV MAG ÉS PASSZÍV TÖMEG?

A félév folyamán az Általános Karon igen sokat és sokszor foglalkoztak a KISZ-szel és a KISZ-munkával. A problémák két fő kérdés köré összpontosultak: formai változásokat kell-e végrehajtani a KISZ-munka hatékonyságának növelése érdekében, vagy lényeges, tartalmi vonatkozásokban kell megjavítani az Általános Kar KISZ-munkáját. Úgy vélem, a KISZ-szel kapcsolatos problémák kifejtését az utóbbi kérdés megválaszolásával kell kezdeni.

Hazánkban az új mechanizmus bevezetésének szükségességével együtt a KISZ demokratizálódásának problémái is felmerültek. Ezek természetesen egyetemünkön is jelentkeztek és véleményem szerint éppen ezzel kapcsolatosak a KISZ-munka megjavítása körüli viták is.

Azt hiszem, nem szorul különösebb bizonyításra, hogy a KISZ-élet demokratizálódásának problémája igenesek tartalmi kérdés.

Eppen ezért mindenekelőtt azt szeretném leszögezni, hogy a demokratizálódást helyesen kell értelmezni, demokráciát nem lehet csak felülről létrehozni, — ez közös feladat. A problémák felvetésével foglalkozó különböző KISZ-összejöveteleken ui. az volt a fő mondanivaló, hogy a karon van egy aktív mag, amelyik munkát végez és érdeklődik a politikai események iránt, és van egy „tömeg”, amelyet nem érdekel semmi, csak tengely az egyetemen, aktivizálni őket nem lehet, sőt még arra a szintre sem jutottak el (!?), hogy saját problémáikat felvevessék.

Ebből kiindulva egyes általános kari KISZ-aktívák és funkcionáriusok lázasan keresni kezdték a problémák megoldásának módjait, és ezen tevékenységükben odáig jutottak,

hogy nem kell pártirányítás a KISZ-ben, a KISZ legyen érdekvédelmi szervezet, vagy esetleg politikai vitafórum. (!?)

Kétségtelen, hogy e KISZ-szervezetben még nem alakult ki demokratikus légkör. Ilyen légkör nem is jöhet létre egyik napról a másikra, először meg kell tanulni élni a demokratikus jogokkal és kötelezettségekkel. Egy KISZ-szervezetre nem lehet csak úgy ráhúzni a demokráciát „leplel”. Nem csupán abból kell kiindulni, hogy hogyan és mit kéne egy KISZ-alapszervezetnek csinálni, hanem abból is, hogy kik alkotják azt az alapszervezetet, vagy kari KISZ-szervezetet. A szervezetben helyt kell adni minden olyan kezdeményezésnek, amely a tagságtól ered és nem reakciós célzatú. Az öntudatosabbak aztán, na és azok akikben megvan a készség is hozzá, különböző módon, szervezeten irányíthatják a közösséget. Ez az irányítás természetesen nem lehet öncélű, eredményes is csak akkor lehet, ha a módszerek az adott szervezethez igazodnak. Eppen ezért a jövőben még fokozottabb figyelmet kell fordítani a vezetőképzésre és a vezetők kiválasztására.

A jelenlegi mechanizmusa „jól mozoghat” a kari KISZ-vezetőség kooptálja — a tagság legtöbbször csak „rábólinthat”, jó pár esetben nem biztosítja azt, hogy a vezetők képesek legyenek a tagságot irányítani, azok kezdeményezéseit — melyek sokrétűek és változatosak — a KISZ keretén belül összefogni. Hangsúlyozni kell azonban, hogy a vezetőknek nem csupán az a célja, hogy alkalmakat biztosítsanak a tagság kezdeményezéseinek véghezvitelére. A KISZ-nek s ebből eredően a KISZ-vezetőknek az az egyik alapvető feladatuk, hogy kineveljék a jövő párttagjait.

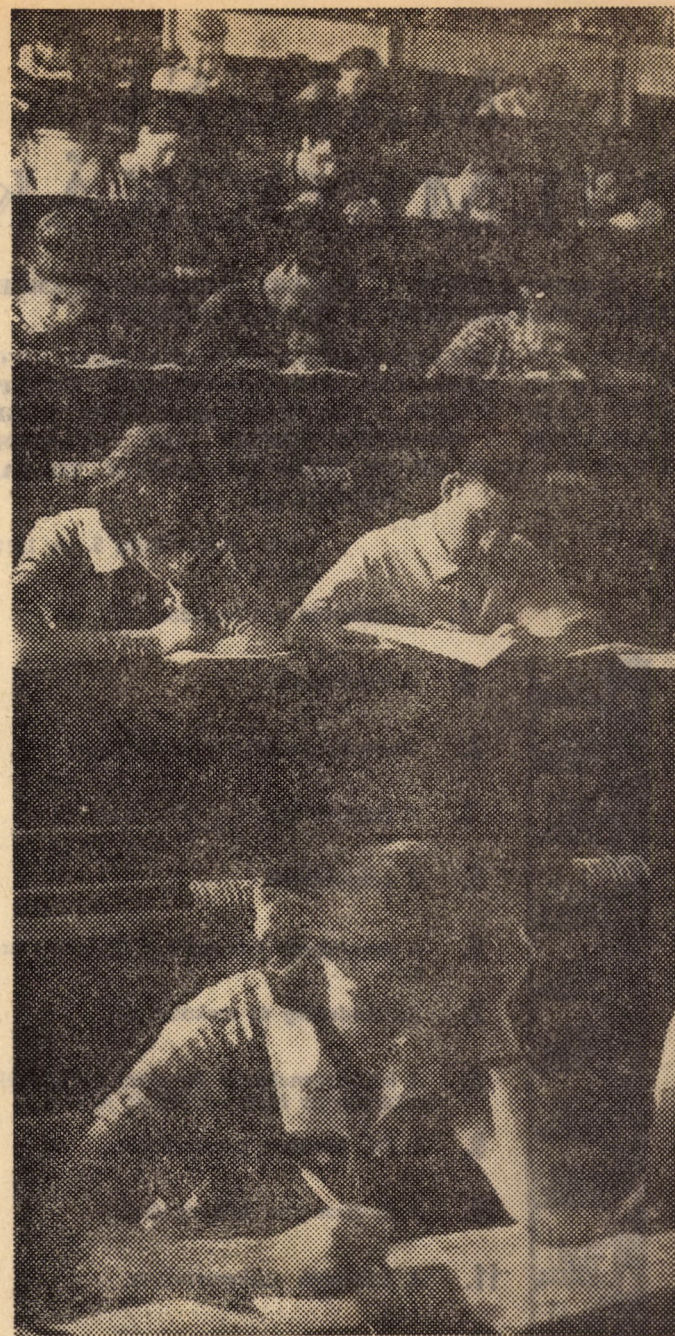
Egy párt- vagy RISZ-taggal szemben pedig nem az a fő követelmény, hogy az aktivitás látszatáért, vagy magáért az aktivitásért politizáljon,

hanem az, hogy mándig a konkrét helyzetből kiindulva, úgy cselekedjen, hogy ezzel elősegítse a felmerülő problémáknak a haladás irányába való megoldását.

A fő probléma, úgy vélem, a vezetők és a vezetettek munkájának összehangolása. Ez pedig nem mehet végbe csupán és elsősorban szervezeti változtatásokkal, ennél sokkal többről van szó.

Az általános kari KISZ-munka értékelése igen sok tartalmi kérdést vet fel a kari KISZ-vezetőség és az aktívák felé, ezek megoldása nem könnyű, de végül is a maga helyére kell tennünk közös ügyünket.

Sebestyén István
IV. évf. terv. mat.

Zárthelyi írás a moszkvai Plehanov egyetemen...

Az elsősök évfolyamgyűléséről

Az utóbbi időben az első évfolyam bővelkedik programokban. Április 16-án zajlott le a második évfolyamgyűlés, az I. előadásban. Az ott elhangzó rendkívül fontos kérdések indokolták tettük volna, hogy az évfolyamról ne csak 194-en jelenjenek meg.

A napirendi pont az évvégi vizsgákra való felkészülés feltételeinek ismertetése volt. Farkas Ferenc tanulmányi felelős részletesen beszámolt a tanszékkel folytatott megbeszélések eredményéről, a jegyzetellátás problémáiról, az évvégi vizsgarendről stb.

Néhány tanszékkel írásbeli megállapodás jött létre, melynek jegyzőkönyvét a hallgatókossággal ismertették.

Így megtudhattuk, hogy ha a gazdaságföldrajz jegyzet május 10-ig nem jelenik meg a vizsgán az előadás anyagát kell feldolgozni. Ez esetben a tanszék módosítani fogja a vizsga-követelményeket, a főleg lexikál tudást számonkérő kérdések helyett elsősorban az anyag mélyebb elsajátítását bizonyító kérdések szerepelnek majd a vizsgadolgozatban. A tanszék véleménye szerint a megváltozott követelmény egyaránt növelheti mind a jelesek, mind az elégtelen osztályzatok számát.

Az évvégi vizsgákon, a politikai gazdaságtan tanszék határozata alapján, az egyes csoportokat nem a szeminárium-vezetők fogják vizsgáztatni, ez az elővizsgázók számát nem korlátozza.

Filozófiából a jegyzetellátás nem kielégítő, de a tanszék ígéretet tett arra, hogy a vizsgáig e probléma megoldódik majd, s javasolta, hogy a KISZ VB. vegye fel a kapcsolatot, az ELTE KISZ bizottságával és az ottani jegyzetellátóból beszerezni a szükséges jegyzeteket.

Az évfolyam hallgatói kérték, hogy még májusban le- vizsgázhassanak filozófiából; júniusban ugyanis az elkezdődő államvizsgák miatt kevesebb vizsgaidő áll rendelkezésükre.

A statisztikai tanszék álláspontját Benedeczki elvtársnő ismertette, és választolt a feltevőn sok, statisztikával foglalkozó kérdésre. Az évfolyam hallgatói kérték, hogy a tanszék adjon lehetőséget, hogy májusban legalább két vizsgaidőpont álljon az évfolyam rendelkezésére.

Az évfolyamgyűlés elnöksége, az előadások jól bevált gyakorlatához hasonlóan, írásban kapta a kérdéseket, amelyekre Boda György, Tarsai Gyula és Farkas Ferenc válaszoltak.

A gyűlés értékelte az eddig végzett munka eredményét.

„Jelentős eredményeket értünk el, sikerült bevonnunk a

hallgatók jelentős részét a közösségi munkába. Ennek ellenére, nem lehetünk teljesen elégedettek, több, igen fontos célkitűzéseinket nem sikerült maradéktalanul megvalósítani, elsősorban a csoportban végzett politikai munka területén.”

Az évfolyamgyűlés végén Tarsai szervezőtitkár felhívta a jelenlévők figyelmét, hogy

az egyetem KISZ-bizottsága a Kinizsi Pál utcai kollégium építkezésénél, nyári munkaként szervez.

Az egyetem hallgatói kéthetes turnusokban dolgozhatnak majd, július 1-től — augusztus 15-ig a külföldi csoportokkal együtt.

Kakaeska Teréz
I. évf.

Két kicsi megjegyzés

Az évfolyamgyűlésről van szó. Egészében véve jó volt. De... (a részletes ismertetés nem az én feladatom).

Honvédelmi ismeretek. A fiúk közül többen is nehezményezték, hogy 6 órát fordítottak arra, hogy 4-5 töltényt ellőttek. Hozzájuk csak egy kérdésem lenne: vizsgálták-e már azt az arányt, miszerint 11 hónap hogyan aránylik a 6 órához?! Azt hiszem, számítása nem kíván felsőbb fokú matematikai tudást. Tévedés ne essék, én sem lelkesedem a honvédelmi ismeretekért, de szerintem, ez semmiség ahhoz képest, hogy az évfolyam fiúhallgatóinak nagy része 11 hónapig katonáskodik. Az tényleg nem szerencsés, hogy a vizsgaidőszak előtt 2-3 héttel kapcsolják be ezt a tantárgyat. Más időpont jobban megfelelt volna beindításának.

Visszatérve az évfolyamgyűléshez. Talán értékelésképpen csak annyit, hogy

témáját tekintve érdekes lehetett volna az utolsó évfolyamgyűlés. Első hiba az volt, hogy a hallgatóknak mindössze kétötöde volt kíváncsi rá. A másik ok a lebonyolítási módszerben keresendő. Most ugyan nem hangzottak el „anarchista” nézetek, de vegyük végre tudomásul, egyetemre járunk, magasabbak a követelmények. Ne siránkozzunk azon, hogy az első statisztika vizsga egy napal a matematika után van. Azért van még néhány időpont, hogy választhassunk! — Az örökös siránkozással nem lehet eredményt elérni. Senki sem vette észre, hogy önmagunkat ismételjük, a vizsgát így is, úgy is le kell tenni, s a szerződés a tanszékkel igen kedvezően alakult.

Az elkövetkező hónapra csak ez lehet a jelszavunk: minél több, alapos tanulás!

Forró Éva
I. évf.

SZAKOSÍTÁSI

Melléklet.

Dr. Bedó Gyula oktatási rektorhelyettes:

A szakosítás — közös ügyünk

Az, hogy hallgatónk az I. évfolyam befejezése után szakosodnak és a II. évfolyam végén — a szakon belül — szakágazatot választanak, képzéskorszerűsítésüknek abból az alapvető céljából következnek, hogy a népgazdaság tényleges igényeinek minél jobban megfelelő képzettségű és készségű közgazdászokat bocsássunk ki egyetemünkről. Ez a hallgatók egyéni érdeke is.

A szakosítás új rendszerében az egyes szakok és szakágazatok képzésének tartalmáról a szakosodó hallgatók tájékozottabbak lehetnek, mint korábban. Így megalapozottabban mérlegelhetik, hogy a felső években rájuk váró különböző, egymástól eltérő összetételű követelmény-rendszer melyikének felelnek meg leginkább, illetve melyikkel hozható legkönnyebben összhangba saját adottságaik (képességük, hajlamuk, érdeklődésük stb.) struktúrája.

A szakválasztáskor tehát arra a kérdésre kell keresni a választ, s a szak megválasztásának ténye arra jelent feleletet, hogy ki-ki milyen struktúrájú követelmény-rendszerben tudja majd a legnagyobb teljesítményt nyújtani, vagyis a maga adottságait optimális hatékonysággal kibontakoztatni és érvényesíteni. A szakágazat választásakor pedig e felelet még konkrétabbá, árnyaltabbá és pontosabbá válik.

A hallgatói érdeklődés és szakirányú törekvést egyéni indítékairól, a hivatástudat mélységéről és intenzitásáról, természetesen maguk a hallgatók rendelkeznek legközvetlenebb ismeretekkel.

Oktatóink ismeretei is sokkal gazdagabbak lehetnek azonban a szakosodó hallgatókról, mint a korábbi — a felvételi vizsgálóval egyidejű — szakosítási rendszerben. Így hatékonyabban segíthetik, orientálhatják hallgatóikat szakválasztási „gondjaikban”.

A helyes döntéshez szükséges tanári és hallgatói informáltság mértéke természetesen nem azonos. De egymást kölcsönösen kiegészítik. A tanárszemélyzet a népgazdasági szakember-igényekről, a szakok és szakágazatok által nyújtott képzés tartalmáról szükségképpen tájékozottabb a hallgatóknál. A tanulmányi eredmények is rendszerint „többet mondanak” a tanszemélyzet számára diákjainkról, mint önmaguknak a hallgatóknak stb.

Így annak megítélése, „kitáptása”, hogy az egyes hallgatók adottságai, illetve kifejlészthető adottságai struktúráisan milyen mértékben konvergálnak (közelítenek meg, vagy hozható legkönnyebben mind közelebbi összhangba) az egyes szakok, szakágazatok követelmény-rendszerével, a tanárok részéről sokoldalúbban és általában közvetlenebbül megalapozott, s emiatt objektívebb és önellátótlagtól mentesebb lehet, mint a legtöbb hallgató esetében. Mindazon által a reális tanári ítélet kialakításához nélkülözhetetlen a hallgatói szándék nemcsak ismerete, hanem komoly mérlegelése alapján alapuló figyelembe vétele.

E sajátos — de teljesen természetes — helyzet az alapja annak, hogy a szakosodás a tanárok és a diákok közös ügye, és annak minél helyesebb — a népgazdaság és az egyén érdekeinek optimálisan egyeztetett — megvalósításáért viselt felelősségük is egyetemleges!

DEMOKRATIZMUS A SZAKOSÍTÁSBAN

Irreális volna természetesen arra számítani, hogy majd a szakosító bizottság és albizottságok diák és tanár tagjainak véleménye minden egyes hallgatóra nézve eleve megegyezik. Az viszont reális feltevés, hogy az esetek többségében minden bizonnyal így lesz. És az eltérő vélemények — szélső kivétellektől eltekintve — vitában, érveléssel közösen nevezőre hozhatók. A szakosításnak ez a rendje ugyanis nemcsak reálisabb alapokra épül és racionálisabb, mint a korábbi, hanem egyszersmind demokratikusabb is annál. Ezelőtt a hallgatóknak gyakorlatilag nagyon kevés beleszólása volt még abba is, hogy ő maga melyik szakra kerül. Ha nem a választott szakra nyert beosztást, nem fellebbezhetett, egymás szakosodását pedig egyáltalán nem befolyásolhatták az érintett hallgatók.

A szakosítással kapcsolatos hallgatói öntevékenység és demokratizmus a következő főbb formákban és módokon érvényesül:

1. A szakosításhoz szükséges hallgatókra vonatkozó információ egyrészt maguk a hallgatók adják. A tanulócsoport kollektív véleményét kell tükrözniük azoknak a jellemzőknek, melyeket a KISZ-csoportok készítenek az egyes hallgatókról. Ezeket a minősítéseket a szakosító bizottságnak és albizottságoknak — a diák és tanár tagoknak egyaránt — figyelembe kell venniük. Nagy felelősség hárul tehát minden hallgatóra külön-külön, és minden hallgatói kollektívára tagjainak jellemzéséért.

2. A szakosítás rendjét szabályozó rektori utasítást az I. éves hallgatók teljeskörű bevonásával alakítottuk ki. A tervezetet az I. évfolyam mind 25 szakosodó tanulócsoportja megvitatta, s többségük — 17 csoport — észrevételeit írásba foglalta. Ezekről az évfolyam KISZ-vezetőségével és tanulócsoportok titkáraival közel 3 óráss eszmecsere folytattunk. (Gondolom nem tévedek, ha feltételezem, hogy az évfolyam hallgatósága ezt követően értetülten az aktívaktól arról, hogy javaslatokból melyeket fogadtuk el, és melyeket nem vehettünk figyelembe, s miért. Ha valamely tanulócsoportban ez mégsem volna ismert, pótlólag is kérhetik a tájékoztatást a megbízott képviselőtől.)

3. A szakosító bizottságnak és albizottságoknak a KISZ-szervezet egy-egy hallgató képviselője is tagja. E hallgató delegálását a KISZ-nek szervezeti alapulvénnek, a demokratikus centralizmusnak megfelelően kell megoldania. Kézenfekvőnek látszik — szerintem —, hogy minden első-

éves KISZ-csoport választ egy-egy főt tagjai sorából, az évfolyam-vezetősége pedig két főt a maga köréből. S e 27 ember választja meg egyrészt azt az egy főt, aki a KISZ-bizottság titkárán kívül a szakosító bizottság tagja lesz és másrészt azt a 8 főt, akik az albizottságok tagjaiként fognak működni. E 27 hallgató által megválasztott 9 fő személyét a KISZ-bizottságnak, vagy végrehajtó bizottságnak jóvá kell hagyni, illetve ha úgy ítéli meg módosítja és saját felelősségére ő így delegálja a hallgatókat a bizottságokba! Ez összhangban van a demokratikus centralizmus elvének követelményével.

4. A szakosító bizottság és az albizottságok döntéseiket egyszerű szótöbbséggel hozzák. Szavazategyenlőség esetén az elnök dönt. A hallgató-bizottsági, illetve albizot-

sági tag ugyanúgy szavazati jogú, mint bármely más tagja a bizottságnak.

ALAPELVEK

A szakosítással kapcsolatban a hallgatók e széles körű demokratizmusban rejlő jogaikkal úgy élhetnek leginkább és számunkra is legkedvezőbben, ha állandóan szem előtt tartják a szakosítás rendjét szabályozó rektori utasítás — hallgatóinkkal egyetértésben kialakított — alapelvét.

Melyek ezek? A szakemberek iránti igény formájában jelentkező népgazdasági érdek és a hallgató — adott szakra való kerülése formájában megnyilvánuló — egyéni érdekének egyeztetése. Ahhoz amit erről bizonyos összefüggésben az előzőkben már mondtam még a következőket tennem hozzá.

Dr. Ferencz László, az ipari kar dékánhelyettese:

A választás ne legyen elhamarkodott!

A termelőerők és termelési viszonyok rohamos fejlődésével a közgazdasági tudományok egyre inkább előtérbe kerülnek, sokoldalúbbá válnak és egyre több újabb területet alakulnak ki. Ma már a klasszikus értelemben vett „univerzális” közgazdász fogalma elképzelhetetlen. A közgazdaság-tudomány egyre inkább az egyes konkrét munkaterületekre specializált, de a különböző népgazdasági ágak tekintetében átfogó ismeretekkel rendelkező szakembereket igényel. Egyetemünk vezetése, felismerve a modern gazdasági élet igényeit, a közgazdász-képzésnek olyan új formáját alakította ki, amely biztosítja hallgatóink speciális tudását a konkrét gazdasági területekre.

Az új gazdaságirányítási rendszerben nemcsak a közgazdászokkal szemben támasztott igények, hanem az egyes közgazdasági munkaterületek, valamint azok arányai is megváltoztak. A szocialista piac előtérbe kerülése egyre inkább igényli a piaci mechanizmust jól ismerő, és elemezni tudó közgazdászokat. A vállalati önállóság növelése és a vállalati gazdálkodás jövedelmezőségének fokozása szakképzett programozó és a gazdasági tevékenységet sokoldalúan ismerő közgazdászok nélkül elképzelhetetlen. A vállalati kollektív és személyi, anyagi érdekeltség a vállalatokat az egyre magasabb eredmények elérésére ösztönzi. A vállalati eredmény növelésének feltétele a jövedelmezőség fokozása, az intenzív tartalékok hasznosítása. A magasabb jövedelmezőségre való törekvés és a piaci verseny fokozódása szükségessé teszi a vállalaton

belül a legkorszerűbb technika alkalmazását, a termelés korszerű szervezését, valamint olyan információs rendszer kialakítását, amelyek a vezetői döntésekhez szükséges adatokat a döntési szintek megfelelő csoportosításban, időben tudják biztosítani.

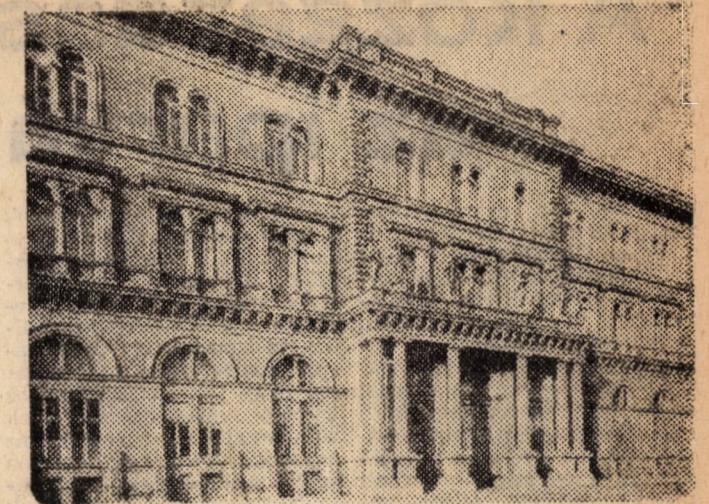
A megnövekedett információs igények a legkorszerűbb számítógépes rendszerek alkalmazását teszik szükségessé. A termelés szervezése, valamint az információs igények ugrásszerű növekedése fokozott mértékben követeli a szervezetben jártas közgazdászokat.

A népgazdaság irányító szervei olyan közgazdászokat igényelnek, akik makroökonómiai összefüggésekben is képesek vizsgálni és elemezni a gazdasági folyamatok mennyiségi és minőségi összefüggéseit. A pénzügyi viszonyok előtérbe kerülése, a pénzügyi ösztönzők jelentőségének fokozódása, az állami költségvetési gazdálkodás korszerűsítése jól képzett pénzügyi közgazdászok kérését teszi szükségessé.

A közgazdasági munkaterületeket a főváros és vidék viszonylatában vizsgálva megállapítható, hogy

a budapesti közgazdász-igények általában biztosítottak, ugyanakkor vidéken közgazdászokban nagyfokú hiány tapasztalható. Az eddigi tapasztalatok azt bizonyítják, hogy a vidéki közgazdasági munkakörökben jobb az előrejutási és érvényesülési lehetőségek.

A vidéki közgazdászhiány sok esetben azt eredményezi, hogy közgazdasági munkaterületeket jogászokkal, vagy rosszabb esetben egyetemi vég-

Egyfelől nem szabad, hogy kivívó egyenlenség legyen a különböző szakok között. Másfelől, a lehető legkevesebb hallgató kerüljön olyan szakra, amelyre nem elsősorban, de különösen olyanra, amelyre még másodsorban sem jelentkezt.

egyben melegágya a protekciónak. A szubjektív kivétellezéssel, a jogtalan, mások rovására való előnyhöz jutási törekvésekkel szembeni küzdelem ugyanis nemcsak oktatói feladat, hanem a diákoké is. Csak így van értelme a tevékeny hallgatói részvételnek.

2. Az egyes szakok, illetve szakágazatok speciális igényei egyeztetése, eltérő struktúrájú követelmény-rendszereinek olyan kielégítése, amely a szakok egyenrangúságának elismerésén alapul. A valamennyi szakra általánosan érvényes követelmény mellett a különböző szakra kerüléssel kapcsolatban részletesen támasztott speciális feltételek tehát semmiképpen sem tekinthetők szakok közötti érték-különbségeknek!

3. A tanárok és diákok egyenjogúságának és közös felelősségének egysége. Értelmezük ezt helyesen.

A bizottságok hallgató tagjainak tehát nem az a dolguk, hogy minden egyes egyén szándékát külön-külön mindenáron „átverekdjék”, a bizottságban — ilyen értelmezésű tendenciákkal ugyanis találkozni egyes hallgatóink, sőt funkcionárius hallgatóink körében. Az ekként értelmezett hallgatói képviselői törz! Eppen ez sértheti más hallgató jogos egyéni érdekeit és

4. Az I. évfolyamot sikeresen befejező valamennyi hallgató szakválasztásra és szakosodásra jogosult. Ez annak elismerése, hogy az a hallgató, aki az I. évfolyamon a követelményeknek megfelelt, egyetemünk valamilyen szakára alkalmasnak minősül.

FELADATOK

Az alapelvek érvényesítéséhez szükséges technikai lebonyolítás ismertetésétől e helyen eltekinthetünk, mivel annak tervezetét az I. évfolyamos hallgatók ismerik és a véglegesített szabályzatot is időben közzéteszük a hallgatók számára is hozzáférhető módon. Addig a szakosítással kapcsolatban az első éves diákoknak három fő feladata van:

1. A hallgatók jellemzésének elkészítése a KISZ-csoport által (május 20-ig) körültekintő alaposan és sokoldalúval.

(Folytatás a 6. oldalon)

hallgatók iránti kereslet is. Viszonylag kismértékben kívántak fel munkahelyet a külkereskedelmi szakon végzett hallgatóinknak és egészen csekély kereslet mutatkozott a nemzetközi szak hallgatói iránt.

A közgazdasági munkaerő-szükséglet eddigi tapasztalatai azt bizonyítják, hogy az ún. „divatos” szakok iránt a munkaerő-kereslet csökkent.

Ennek oka konkrétan a kereskedelmi szak vonatkozásában elsősorban abban keresendő, hogy a vállalatok önálló külkereskedelmi tevékenységének előtérbe kerülése, egyes ágazatokra (például ipar, mezőgazdaság) specializált, külkereskedelmhez értő közgazdászokat igényel. Hallgatóink az ilyen irányú speciális szak-képzettséget az ipar és mezőgazdasági szakon a piackutató (marketing) szakágazat keretén belül sajátíthatják el. Természetesen ilyen esetben is szükséges a fokozottabb nyelvismeret. Ezért, aki az ipar vagy mezőgazdasági szakon a későbbiek folyamán a marketing szakágazatot választja, és ezenkívül a külföldi piackutatásra specializálja magát, a koncentrált nyelvvizsgálatban továbbra is legyen részt.

A sokoldalú specializációt az egyes szakon belüli szakágazati képzés (marketing, tervező-elemző, gazdasági szervező) biztosítja.

Ugyanis — az egyes szakágazaton belül is — a felsőbb évfolyamokon további specializálódási lehetőség is biztosított a szakkollégiumokon és

(Folytatás a 6. oldalon)

A közgazdászok szerepe az iparvállalatoknál

Az 1968-ban bevezetett gazdaságirányítási reform a vállalatok működésében új helyzetet teremtett és nagymértékben megnövelte a vállalatoknál a közgazdasági munka jelentőségét, szerepét. A reform a vállalatok fő feladatává tette, hogy az állam által szabályozott piacon jelentkező szükségletek kielégítésével minél nagyobb nyereséget érjenek el, s egyúttal munkájuk megtervezésében, megszervezésében és általában egész gazdálkodásukban önállóságot biztosított a vállalatoknak. Az önálló vállalatoknál a közgazdasági munka legfontosabb gyakorlati feladatai:

— a vállalati tervek önálló kialakítása, ezzel kapcsolatban a vállalat gazdálkodásának elemzése, a nyereségnövelés lehetőségeinek, illetve a veszteséforrásoknak gazdasági elemzéssel történő feltárása,

— a tervek végrehajtásának és általában a vállalat működésének megszervezésével a vállalat gazdaságos működésének biztosítása és

— a piaci szükségletek és lehetőségek feltárása, kutatása, a kereskedelmi tevékenység korszerű módon való fejlesztése, irányítása, lebonyolítása.

Egyetemünk iparszakán — az oktatás szakosításának további lépcsőjében — a III. évfolyamtól kezdve az iparvállalati gyakorlat igényeinek megfelelően a hallgatók 3 szakágazatban: a tervező-, elemző-, gazdasági szervező-, piacutató szakágazatban készülnek fel a jövő vállalati munkájukra. A vállalati közgazdasági munkában ez a szakosodás nem jelent azonban merov elhatárolást, mivel a vállalati közgazdászok, ha bármely specializált szakterületen eredményesen akar dolgozni, a vállalat működésének egészéről gazdasági áttekinthetést kell rendelkeznie. Ezzel a szakágazati oktatás is számot vet: az intenzív szakágazati képzés mellett a hallgatóknak más szakterületek gazdasági kérdéseivel is meg kell ismerkedniük.

Nézzük meg közelebbről, hogy e három szakterületen mik a vállalatok igényei, követelményei a közgazdászokkal szemben.

A népgazdasági tervszerű fejlődése nyilvánvalóan csak akkor valósul meg, ha a vállalatok is tervszerűen termelnek, gazdálkodnak. Ez a vállalatoknak is alapvető érdekük.

A tervezés során a piaci szükségleteket, értékesítési lehetőségeket, saját gyártási lehetőségeiket és egyéb tényezőket elemezve meg kell állapítani, hogy miből mennyit, milyen áron, milyen időszakra stb. célszerű gyártani és értékesíteni, hogy a vállalat minél nagyobb nyereséget érjen el. Ezzel összefüggésben meg kell tervezni azt is, hogy milyen intézkedésekkel kell növelni a munka termelékenységét, csökkenteni az önköltséget, milyen munkaeörkére lesz szükség, milyen új gyártmányokat célszerű és gazdaságos kifejleszteni, melyek gyártását ajánlatos abbahagyni, milyen beruházásokra van szükség, azok hogyan fognak kifizetődni stb.

A tervezés központja a vállalatoknál a terv- és üzeme-gazdasági osztály, de — mivel a terv a vállalat egész működését átfogja — a tervezésben részt vesz az értékesítési, anyaggazdálkodási, munkatügyi, pénzügyi, számviteli osztály is. Még olyan tipikusan műszaki osztályokon, mint a műszaki fejlesztés, beruházás, is szükség van tervező közgazdászra, akinek a feladata az új gyártmányok, technológiai eljárások bevezetésével, beruházásokkal kapcsolatos gazdasági tervezési feladatok, elemzések elkészítése, a műszaki célkitűzések gazdasági ellenőrzése

Az üzemszervezés egyre fontosabb szerepet játszik a vállalat életében. A vállalatok méreteinek növekedése, szervezetiük bonyolultsága, egyre magasabb technikai felszereltségük egyre nagyobb fokú szervezést követel.

A szervezési fogatékosságok következményei egyre súlyosabbak. Pl. a rosszul megszervezett anyagellátás miatt értékes gyártó berendezések leállnak, s a termelési késleltetés veszteségekkel jár, másrészt viszont éppen a feleslegesen nagy anyagkészlet okoz hasonló veszteségeket. Sok vállalatnál a szervezők az anyagok, termékek üzemen belüli szállításának racionálisabb megszervezésével értek el jelentős megtakarításokat. Az igazgatási apparátusban az egyes osztályok munkájának, együttműködésének megszervezése is sok helyütt gond. Pl. vállalati vezetők egy-egy hibás döntésének oka legtöbbször az, hogy a különböző osztályok a döntést hiányosan, rosszul készítették elő, rossz információkat adtak, szervezetlen az információrendszer. Másutt felesleges iróasztalok vannak, s a fő veszteség nem is a felesleges dolgozók bérköltsége, hanem az, hogy működésük zavarja, feleslegesen bonyolulttá teszi az igazgatási apparátus munkáját.

A szervező munka hatáskörébe a vállalat egész működése beletartozik: a munkaadóktól a vezérigazgató iróasztaláig. Központja az üzemszervezési osztály, amelyet rendszerint a vállalat vezetője bízik meg szervezési feladatok megoldásával. Magas fokú szervezői képességre és tapasztalatokra van azonban szükség más osztályok, részlegek irányításában, munkájuk megszervezésében is. Így pl. a termelésirányítási, programozási osztályon, ahol a fő probléma a gyártás tervszerű irányítását biztosító, gazdaságos programok tervezése, betartásuk szervezése, korszerű módszerekkel való ellenőrzése. A munkaügyi osztályokon a fő feladat tulajdonképpen a munkaerővel való gazdálkodás és szervezői megszervezése, valamint a vállalat jövedel-

mezőségét és a dolgozók érdekeit optimálisan szolgáló anyagi érdekeltiségi (bérezési, részesedési) rendszer érvényesítése. Ugyancsak gazdasági szervezői képesség szükséges az anyaggazdálkodás, értékesítési, számviteli stb. osztályokon, ill. egyes részlegeiben, azok irányításában, munkájuk belső megszervezésében, az érdemi munkakörök egy részének ellátásában.

A reform kapcsán az iparvállalatok értékesítési tevékenysége erősen kibővült, jelentősége megnőtt. A vállalatnak önállóan kell a piaci szükségleteket felmérnie, a piaci igényeket felkutatnia, a vevőket megkeresnie, a vevők megszervezése és megtartása érdekében korszerű propaganda, tanácsadó, szerviz stb. funkciókat megszerveznie és fenntartania.

A vállalatok munkaerőigénye korszerűen, tudományosan képzett, a tudományos eredményeket a gyakorlatban alkalmazni képes közgazdászokat illetően igen nagy. Az iparszakon a képzés célja a tudomány korszerű ismereteinek elsajátítása mellett azok gyakorlati felhasználására, célszerű alkalmazására való felkészülés. Ezért dominálnak főként a képzés utolsó időszakában a gyakorlati jellegű feladatok.

Figyelmeztetni kell azonban arra, hogy

az egyetemi képzés ilyen módszere mellett az egyetemen még senki nem válik kész szakemberré, mint ahogyan a végző mérnök-hallgató, vagy bármely más diplomás sem az.

Az iparvállalatok között igen jelentős különbségek vannak, nincs két egyforma vállalat. A textilgyárak szezonról szezonra új termékekkel jelennek meg a piacon, a műszeriparban a gyors technikai fejlődés miatt 1—2 év alatt a gyártmányok jelentős része elavul,

ezzel szemben a kohászat évtizedekig ugyanazt gyárthatja. A hajógyár egy-egy hajóból néhány darabot gyárt, a Videoton-gyár egy tv-típusból több tízezer darabot. Vannak pl. vegyipari gyárak, amelyek néhány fajta, s vannak gépgyárak, amelyek több mint tízezerféle terméket állítanak elő. Nyilvánvaló, hogy minden esetben másfajta tervezési, szervezési, piackutatási módszereket, megoldásokat kell alkalmazni, illetve ugyanazokat a módszereket eltérően kell felhasználni. Semmilyen oktatási intézmény nem vállalkozhat arra, hogy olyan kész szakembereket: közgazdászokat, mérnököket, jogászokat stb. képezzen ki, akik a vállalati adottságok e szerteágazó skálájában jelentkező gyakorlati igényeknek, feladatoknak közvetlenül, további tanulás nélkül meg tudnak felelni. Képzési rendszerünk célja az, hogy olyan közgazdászokat képezzen ki, akik tudományos és gyakorlati ismereteiket képesek bármely iparvállalatnál — az iparvállalat adottságát felismerve —, alkotó módon felhasználni, adott feladatokat önállóan megoldani. Alkotókészség, önálló közgazdasági gondolkodás, az iparvállalati gyakorlatban adódó gazdasági problémák felismerésének képessége olyan követelmények, amelyeket nemcsak az egyetem, de az iparvállalat is joggal támaszt a fiatal közgazdászal szemben. A szakágazati gyakorlati képzés jórészt a képességek, készségek kifejlesztésére irányul, s az alapvető követelmények közé tartozik az, hogy a hallgató a képességeiről a gyakorlati közös munkák során, egyéni dolgozataiban, végső soron tanulmányait lezáró szakdolgozatában eredményesen adjon számot.

Dr. Marosi Miklós adjunktus.

Agrárközgazdászok képzése és elhelyezkedése

Az agrárközgazdászok szakon jóváhagyott terveink szerint — eltérően a többi ágazati szaktól — nem három, hanem csak két szakágazat lesz: a piaci (marketing) és a tervező-elemző. Ezt az eltérést mindenekelőtt az indokolja, hogy a Gödöllői Agrártudományi Egyetem általános mezőgazdasági mérnöki karán az 1969/1970. tanévben külön szakon üzemszervező mérnökök kiképzése kezdődik meg. Ha tehát az agrárközgazdászok szakon is elindítanánk a szervezői szakágazatot, akkor a két egyetem képzési rendszerében óhatatlanul átfedés alakulna ki, amire nincs szükség.

A bevezetőben említett két szakágazat tanterve tulajdonképpen két dologban különbözik egymástól: egyrészt a közgazdasági, szakágazati tantárgyak arányában, másrészt a képzési irányoknak megfelelően mások a szakágazati, módszertani tantárgyak. Ezen túl a piaci szakágazaton nagyobb a szerepe a külföldi nyelveknek. Örülünk azonban, ha a fakultatív lehetőségeket kihasználva, a tervező-elemző szakon is minél többen tanulnának a kötelezően túl is nyelveket. Gyakorló agrárközgazdászaink körében ugyanis meglehetősen gyenge a nyelvismeret, pedig egyre nagyobb szükségük van a külföldi szakirodalom figyelemmel kísérésére.

Hallgatóink agrárközgazdászai képzésének tartalmilag át kell fognia az agrárkomplexumot, a gazdasági kapcsolatoknak azon egymást követő sorozatát, amely a mezőgazdasági termelőeszközök ipari előállításával kezdődik meg, s az élelmiszerek fogyasztáshoz való eljutásával zárul le.

Hallgatóinkat felruhazzuk azzal a képességgel, hogy egy-egy termék ráfordításait teljes vertikumban kövessék nyomon, s a végtermék költségeinek összefüggésében ítéljék meg a közbeeső termelési és forgalmi szakaszok gazdaságosságát, s jövedelmezőségét.

A szakágazati oktatás irányja szerint a hallgatók egy része a beszerzés és értékesítés, a másik része pedig a termelés tervezésének és elemzésének kérdéseiben lesz inkább járatos. Valamennyi hallgatónk erősebb képzést kap a mezőgazdaságra, mint a vele kapcsolatban álló ipari és kereskedelmi ágazatokra vonatkozó közgazdasági kérdésekben. Az itt vázoltak megvalósításának fontos feltétele meglévő tananyagaink korszerűsítése, s új tananyagok kidolgozása,

nem utolsósorban a mezőgazdaság vertikális kapcsolataiban kibontakozó új integrációs formák alapján. Agrárközgazdász hallgatóink iránt rendkívül nagy az igény. Bátran mondhatjuk, hogy e tekintetben a kereslet nagyobb, mint a kínálat. Ez hosszú ideig továbbra is így lesz, bár napjainkban gyakori, hogy ipari szakterületekről komoly gyakorlati tapasztalatú közgazdászok mennek át a mezőgazdaságba. Az agrárközgazdászok hiánya élesebben mutatkozik az új gazdasági rendszer bevezetése óta, ugyanis az új mechanizmus sok mezőgazdasági vállalatnál és államigazgatási intézményben is arra a felismerésre vezetett, hogy a mezőgazdaság irányítását agrárközgazdászok nélkül megvalósítani nem lehet.

Az agrárközgazdászok hiányának több oka van. Hazánkban 1956 után közel egy évtizedig agrárközgazdászok képzése egyáltalán nem volt a mezőgazdaság tömeges szövetkeztetésének idején, s azt követően is az üzemi és népgazdasági irányításban a mezőgazdasági mérnökök munkába állítására gondoltak elsősorban, jobb esetben a közgazdasági feladatok ellátását is rájuk bízták, vagy alacsonyabb képzettségűekkel végzetették el. A termelés technológiai oldalával szemben, annak gazdasági vonatkozásai háttérbe szorultak, s ez a költség- és jövedelemalkulásban, s végső soron a gazdaságosságban is negatív következményekkel járt.

Az agrárközgazdászok elhelyezkedésének döntő szerepe az agrárkomplexum termelési és forgalmi szférájában jelölhető meg. Ebben az összefüggésben rendszerint a mezőgazdasági termelő vállalatokat, s kisebb mértékben még a mezőgazdasági termelőeszközök és termékek forgalmazó vállalatokat veszik tekintetbe.

Ma már azonban nálunk is utat tör az a felismerés, hogy a mezőgazdasági termelőeszközök előállítását és az élelmiszeripari vállalatok sem nélkülözhetik az agrárközgazdászokat. Az agrárkomplexumban ez az idő szerint még nagyon kevés az agrárközgazdász, míg az állami gazdaságokban és termelőszövetkezetekben is épp csak, hogy elkezdődött az agrárközgazdászok alkalmazása, de most már megindult ez a folyamat, és egyre inkább erősödik a törekvés, hogy ütőképes üzeme-

(Folytatás az 5. oldalon)

Egy ipari vállalatnál jártunk

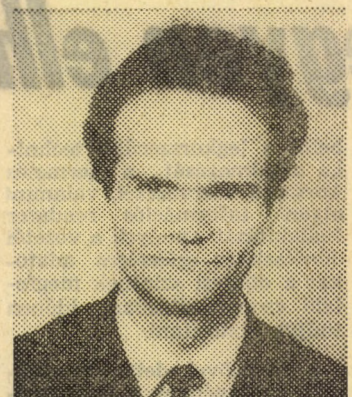
Az első évek szakosításával kapcsolatban felkerestük a Ganz Villamosságai Művek gazdasági igazgatóját, dr. Polonkai Jánost, aki a sok elfoglaltsága mellett is készségesen szakított időt arra, hogy válaszoljon néhány kérdésre.

— Az egyetemünkön idén végző hallgatók közül hányat és milyen szakost tudna alkalmazni a vállalat?

— Jelenleg négy közgazdászra lenne szüksége a vállalatunknak. Megoszlás szerint egy pénzügyi szakon, egy kereskedelmi szakon és két ipari szakon végzett hallgatóra. A hitelpolitikai irányelvek rákényszerítik a vállalatokat, hogy ne csak nyereségben gondolkodjanak, hanem pénzügyi egyensúlyban is. Vállalatunk növekvő külkereskedelmi tevékenysége szükségessé teszi az ezen a téren jól képzett szakemberek alkalmazását. Az üzeme-gazdasági szakterületen belül pillanatnyilag is közgazdászhiányunk van. Nagyon kellene olyan ágazati specializált szakember, aki az anyagkészlet gazdálkodásában, az anyagnormák megállapítási módszereiben, a minimum, maximum részletgazdálkodásban járatos lenne. Helyes az, ha az egyetemen lehetőség nyílik a hallgatók előtt arra, hogy tanulmányozhassák a későbbi szakterületük ágazati problémáit, hiszen a munkatügyi és az anyaggazdálkodási kérdések más és más szemléletet kívánnak meg.

— Milyen a fiatal közgazdászok helyzete a Ganz Villamosságai Művekben? Előfordulhat-e, hogy valakit a szakterületen „beskattoljanak”?

— Szerintem ez egyéni függ. En 1948-ban végeztem az egyetemen, statisztikus gyakkornokként kezdtem dolgozni. Nagy ambícióval állt lehet tör-

Dr. Polonkai János

nek sem tilos mással is foglalkoznia, mint ami a konkrét feladata. Ahhoz, hogy a fiatal közgazdászok megmutathassák a képességeiket, a vezetők is segítséget nyújtanak azzal, hogy olyan feladatok elvégzésével bízzák meg őket, amelyek helyes megoldásával bebizonyíthatják a képességeiket. Átszervezéskor vagy egyéb megüresedéskor pedig azokat helyezik magasabb beosztásba, akik jól kiállták ezt a próbát. Nálunk egy probléma van: az elhelyezkedő nők a start pillanattól 4—5 évig valamivel hátrányosabb helyzetben vannak a férfiaknál — gondolok itt a fizetésekre.

— Mennyi a kezdő fizetés, s hogyan alakul ez később?

— Az egyetem elvégzése után a közgazdászok kezdő fizetése nálunk 1300 Ft, fél év után 1600—1700 Ft, egy és három év között 2000—2100 Ft, azután pedig a beosztástól függően változik. Sajnos manapság a vállalatok túllicitálják egymást, és emiatt különbségek vannak a fizetések között. Pedig előbb megadni valamit, majd nem olyan hiba, mint nem megadni, mivel szűkül a fejlődési lehetőség.

— Milyen a kapcsolat az egyetemmel?

— Jónak mondható. Tervezzük egy szerződés-kötést az egyetemmel, amely az általunk támasztott közgazdász-igény kielégítésére vonatkozik majd. Már több ízben voltak nálunk hallgatók szakmai gyakorlaton, megismerkedhettek vállalatunkkal. Ezen kívül hirdetéseket, pályázatokat teszünk közre az egyetemen, hogy ezek útján is erősítsük ezt a kapcsolatot. A közgazdasági szemléletre mindinkább szükség lesz a jövőben, ezért minden vállalat szívesen alkalmaz ilyen képzettségű szakembereket.

Háromszorosos igény

Szak	Végzős		Főhatóság-igényrel végzős hallgatók / 26											Összes igény				
	Hallgatók	Hallgatók	KGM	NIM	Kip. Min.	KPM	Földműv. Min.	Épít. Min.	Pénzker. Min.	Belker. Min.	Külker. Min.	KSH	Tanács		SZC-VOBZ	Külügy és Honv. Min.	Egyéb	
Ipar	117	45	72	98	42	60	9	15	26	9	2	21	21	-	3	3	309	
Közleked.	34	6	28	-	-	-	49	2	3	3	-	3	-	-	-	-	60	
Agrár	32	14	18	-	-	-	4	-	14	-	-	-	2	-	-	-	20	
Belker.	65	13	52	16	7	9	20	5	-	3	116	2	2	8	15	2	207	
Külker.	49	7	42	12	11	7	4	-	-	2	-	56	-	-	-	-	98	
Nemzetk.	34	-	34	-	-	-	3	-	-	-	-	5	-	-	-	7	20	
Tervm.	24	4	20	29	5	11	3	4	7	8	-	-	3	3	-	-	79	
Pénzügy	33	10	23	13	21	16	12	6	10	31	2	3	3	12	3	3	138	
Elméleti	31	3	28	-	-	-	1	1	-	5	-	-	6	2	-	-	16	
Összesen	419	102	317	168	86	103	101	37	46	75	120	69	35	48	18	15	26	947

MEGJEGYZÉS: Ez a táblázat a pályázatok beérkezési határidejét jelentő, április 9-i állapotot rögzítette. Eddig az időpontig 947 pályázat jött végzett közgazdász-hallgatók igénylésére. Ez a szám azóta 1100 felett jár. Különösen jelentős a változás az agrár szakon, ahol az eddigi 20 helyett, az igény már 80 fölé felelt jár. Főhatóságok szerint bontva, lapzártáig, a teljes feldolgozás még nem készült el, de a határidő után beérkezett pályázatok a félémeleti rektori titkárság előtti hirdetőtáblákon ki vannak függesztve, bármikor megtekinthetők.

Agrárközgazdászok képzése és elhelyezkedése

(Folytatás a 4. oldalról)

gazdasági csoportokat hozzanak létre.

A legtöbb agrárközgazdász ez idő szerint az államigazgatásban találjuk, elsősorban országos szinten, valamint az MNB, KSH országos központjában és vidéki hálózatában. Az utóbbi években rendszeresen több hallgatót állítottunk munkába a Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztérium, a Pénzügyminisztérium, s a már említett többi szerv, valamint a tudományos intézetek is. Ez ideig hallgatóink többsége a központi szervekhez került, a megyei tanácsok mezőgazdasági és élelmiszerügyi osztályok igényeit sohasem tudtuk kielégíteni. Mégkevésbé a járási, s vállalati szintről jelentkező keresletet. Az államigazgatásban az agrárközgazdászok alkalmazásának területe tovább bővült. Elsősorban itt is a mezőgazdaság és a termelőszövetkezetek gyártó iparágak érintkezési pontjain. Emellett érdekes, s egészen új intézményei az agrárközgazdászok alkalmazásának a termelőszövetkezetek szövetségei.

Összintén kell szólni arról is, hogy az alkalmazási területek széles köre ellenére szakunk iránt a továbbtanulásban nincs kellő érdeklődés.

Ez is közrejátszott abban, hogy az 1963-64-es tanév után csökkentették a szakra felvett hallgatók létszámát, nem akarván a szakot olyanokkal felduzzasztani, akik oda nem jelentkezők. Nyilván itt is több ok forog fenn, amelyek elemzésére most nem térhetek ki. Nem hallgathatók azonban arról, hogy

érdeklődéssel, nálunk ma a közgazdászok körében az agrárközgazdászok keresnek legjobban.

Igaz, hogy az agrárközgazdászok hivatásának gyakorlásával gyakran jár együtt a vidéki, nemegyszer falusi munkahely, s vele együtt a nehezebb élet- és munkakörülmények is. A vidéki munkahelyek, elsősorban a mezőgazdasági vállalatok igyekeznek megfelelően felkészülni hallgatóink fogadására, munkába állításukkal egyidejűleg rendszerint a lakásprobléma megoldásáról is gondoskodnak. Ismereteim szerint vidékre került hallgatóink előbb jutottak lakáshoz, mint azok, akik Budapesten maradtak.

Végzett hallgatóink javarésze 2-3 év múltán valóban eléri az egyetemi képesítést igénylő, vidéki viszonylatban pedig gyakorta a vezető beosztást is. Keresetük is eszerint alakul. Már a második évben általában meghaladja a 2000 Ft-ot, 3-4 év után eléri a 3000-4000 Ft-ot. Ennek ellenében természetesen szakmailag megalapozott, kezdeményező munkát várnak tőlük. Ha ebben jól helytállnak — ahogy ez többségük esetében történt — egyetemünk nevének szereznek elismerést, ha belebuknak, a hitelét rontják. Ez a tanárainkat, s diákjainkat egyaránt arra kell, hogy készítse; minél jobb eredménnyel oldjuk meg oktatási rendszerünk napirenden levő korszerűsítésének ügyét. Nem utolsósorban azért, mert végzős hallgatóinkat, mint az új irányítási rendszer letéteményeseit várják a gyakorlatban!

Dr. Vági Ferenc
tanszékvezető, egy. tanár

Agrárközgazdászok a termelőszövetkezetekben

Az utóbbi években az agrár szakon végzett közgazdászok közül a legtöbben központi szerveknél helyezkedtek el. A termelőszövetkezeteknek az agrárközgazdászok iránti igénye csak kismértékben került kielégítésre. A kereslet a jövőben még tovább fog növekedni, hiszen az új gazdaságirányítási rendszer bevezetése óta egyre több termelőszövetkezet ismert, és ismeri fel a közgazdasági képzettségű szakemberek alkalmazásának a szükségességét. Mi a helyzet jelenleg ezen a területen?

Erről beszélgettünk **dr. Nagy Lászlóval**, a Termelőszövetkezetek Országos Tanácsának titkárával. Az első kérdés a következő volt:

— Milyen típusú közgazdászokat igényelnek?

— Elsősorban általános képzettségű, jó munkaerőre van szükség. Olyan szakemberre, aki jártas a számviteli, pénzügyi kérdésekben, képes a piaci igényeket helyesen felmérni és ahhoz rugalmasan alkalmazkodni, munkájával meg tudja nyerni a tagság bizalmát. A rosszul elvégzett munka könnyen egy közösség lemaradásához vezethet. A termelőszövetkezetekben nincsenek bérelt párhelyek, ott mindenkinek bizonyítani kell tekintélyt kell szereznie a közgazdásznak. Napjainkban sajnos még sok termelőszövetkezetből hiányoznak a nagyüzemi gazdálkodás követelményeit teljes egészében kielégíteni tudó szakemberek. Ennek oka egyrészt a számviteli, pénzügyi feladatokat végzők kiöregedésében, másrészt a hiányos iskolai végzettségben, felkészülésben keresendők. A közgazdászhiányra jellemző, hogy néhol jogással töltik be ezt a munkakört. Jelenleg, főleg a jól gazdálkodó termelőszövetkezetekben igény-

lik az agrár, pénzügyi vonalon egyaránt képzett közgazdászokat. Előfordul például, hogy az elnök már az egyetemen igyekszik megtalálni a másod-harmadéves, tehetségebb hallgatók között a tsz későbbi agrárközgazdását. A tagság is megbecsüli a jó szakembert. Nagy szükség van rájuk, növekedett a tekintélyük az új gazdasági irányítási rendszerben. A széles körű tájékozottság, a bel- és külföldi piac ismerete nélkül több évre előre reális felméréseket végezni nem lehet, s nem fokozható az üzemek önállósága sem.

— Az első évfolyamnak több mint a fele nő. Az agrár szakon végzett nők hátrányos helyzetben vannak-e a tsz-ekben a férfiakkal szemben?

— Az agrár szakmáról azt szokták mondani, hogy nem nőnek való szakma — felelte Nagy elvtárs. — Ma még a szakon végzett nők egy része adminisztrációs, vagy fermékértékesítési kapcsolatos feladatokat lát el. A jövőben azonban semmi esetre sem fognak az agrárközgazdász nők hátrányos helyzetbe kerülni.

— Milyen a fiatal agrárközgazdászok helyzete vidéken? Mi csábítja őket a termelőszövetkezetekbe?

— A fiatal agrárközgazdászok a diploma megszerzése után végzettségüknek megfelelő beosztásba kerülnek. Nem helyes, ha más jellegű, illetve képzettségűktől eltérő beosztásba helyezik őket. Csak így tudják a legnagyobb mértékben érvényesíteni az egyetemen tanultakat. Sajnos a lakáshiány nemegyszer vidéken is jelentkezik. Megoldása termelőszövetkezeteké, hogy változóan történhet, mint ahogyan a fizetéseknel is mutatkoznak eltérések. Ahhoz, hogy az agrárközgazdászok termelőszövetkezetekben helye-

lyezkedjenek el, szükséges a falusi életforma szeretete, de döntően az is, hogy olyan jövedelemben részesüljenek, amely magasabb az egyes központi szerveknél felkínáltnál. Ez az, ami elsősorban ösztönöz.

— Milyen propagandát kell a jövőben kifejteni az egyetem felé, illetve fordítva?

A termelőszövetkezetek, ha erre szükségük van, megkeresik az agrár szakos közgazdászokat. Természetesen sok tsz nem tudja, hogy kit is keres, kit kereshet, mire kéri az agrár szakon szerzett diplomát. Számos helyen a számviteli, pénzügyi vezetés problémáikról kapcsolják egybe a közgazdász szót. Nagyon életrevaló, időszerű lenne, ha az egyes sajtóorgánumok jobban tájékoztatnák a mezőgazdasági üzemek vezetőit, vagy akár vitát is indítanának ezzel kapcsolatban. Az egyetem is kiadhatja a tájékoztatót, amelyből a termelőszövetkezetek vezetői részleteiben is megismerkedhetnek az agrárközgazdász képzés fő vonalaival, és így a munkába lépésük során a megfelelő helyre tudnák állítani őket. Így még több helyről jelentkeznék igény, s lehetőség nyílna arra is, hogy a végzett hallgatók is jól kiválaszthatassák a leendő munkahelyüket.

Végezetül Nagy elvtárs megemlítette, hogy igen nagy szükség van az idegen nyelv ismeretével rendelkező agrárközgazdászokra. Az egy, vagy több nyelven beszélő szakemberek hamar elsajátíthatják a nemzetközi tárgyalásokhoz szükséges külkereskedelmi ismereteket. Ugyanakkor egy külkereskedelmi szakember számára nagy problémát okozhat az agrárközgazdász hiánya. Az igények ugyanis ezen a téren is állandóan növekednek.

Követelmények a kereskedelmi szakos hallgatókkal szemben

A belkereskedelmi szakon mindhárom szakágazat, tehát a marketing, a szervező és a tervező-elemző beindul. A kereskedelmi szakos hallgatók számára valamennyi szakágazatban követelmény a rendkívül rugalmas, piacentralisztikus kereskedelmi szemléletmód kialakítása. A kereskedelemben a piaci kapcsolatoknak a régi gazdasági mechanizmusban is nagy szerepe volt. Annak idején gyakran mondtuk, hogy könnyű a népgazdaság egyéb ágazatainak, mivel azok mind a beszerzési, mind az értékesítési piac viszonylatában tervek-

lezett partnerekkel állnak szemben.

A kereskedelem értékesítési piacán ugyanis tízmillió fogyasztó reagálását kell számbavenni és prognosztizálni.

Hatványozottabban áll e helyzet napjainkra, amikor is a kereskedelem beszerzési és értékesítési piacán egyaránt feloldották a kényszerpályákat.

Nyugodtan mondhatjuk, hogy a piaci verseny feltételei a kereskedelemben lényegesen jobban adóttak, mint a népgazdaság egyéb ágazataiban. Az iparban gyakoriak ugyanis azok a nagyvállalatok, amelyek egy vagy több cikksop-

port jelenthet konkurenciát. Természetes, hogy a kereskedelem területén a hatványozottan funkcionáló piaci kapcsolatok lényegesen rugalmasabb, a fogyasztói keresletet, a beszerzési piacot és a gazdasági hatásokat jobban ismerő operatív közgazdászokat igényelnek. Így volt ez régen is, és fokozottan áll e követelmény napjainkban. Egyébként érdekes megemlíteni, hogy a Belkereskedelmi tanszék dolgozói részéről már mintegy évtizeddel ezelőtt — a marketing tevékenység egyes elemeivel

foglalkozó — piacentralisztikus publikációk sora jelent meg.

A marketing szakágazat szakmai képzését elősegítő külföldi szakirodalom tanulmányozásának szükségessége érdekében a szakágazatra történő felvétel esetén tekintettel vagyunk a nyelvi felkészültségre is.

A szervező szakágazat területén tovább tanuló hallgatók is számos sajátos problémával találkozhatnak. A kereskedelmi munka megszervezése során figyelemmel kell lennünk a munka sajátosságaira. Egyéb népgazdasági ágazatokban a vállalatok által irányított egységeknek a száma lényegesen kisebb, mint a belkereskedelemben. A sok kis egység irányítása nagyon bonyolult szervezési munkát kíván. A termelőágazatokban a munka viszonylag egyszerű, ezzel szemben a kereskedelemben a vevők jelentkezését nem lehet beprogramozni, ugyanúgy, mint az ipari üzemek termelését. Nagyon az időbeli ingadozások az éven belül egy héten, sőt egy napon belül is. A szervező tevékenység egyik fontos feladata ezen ingadozásokhoz alkalmazkodó munkabeszámítás kidolgozása. A kereskedelem területén lényeges változások mentek végbe az egyes alkalmazott üzlet típusok vonatkozásában is. Megjelent az önkiszolgálás, az automata kereskedelem, a csomagküldő kereskedelem, új típusú nagyüzemek létesültek. A korszerű megoldások körültekintőbb szervező munkát és tudományos vizsgálatokat követelnek. Ezekben a vizsgálatokban az eddigiekben is részt vettek hallgatóink, és a gyakorlatukat továbbra is folytatni szándékoznak. E szakágazatra kerülő hallgatóink gyakorlati feladatokat tömegével fognak találni. Jelenleg például több hallgatónk foglalkozik a kereskedelmi vállalatok belső mechanizmusának korszerűsítésével.

...megrőtt a közgazdászok szerepe"

nizmusban a tevékenység döntően megváltozott. A vállalat önállóan dönt olyan kérdésekben, mint fejlesztés, beszerzés, értékesítés. A megváltozott új viszonyok között a vállalatoknál előtérbe került a közgazdászok szerepe. Tudomásom szerint már most is kétszer annyi állás van, mint végzős hallgató.

— A belkereskedelmi közgazdászokkal szemben konkrétan mi a mérce?

— Az eddigi gyakorlat szerint több helyen előfordult, érettségivel, technikumai, vagy főiskolai végzettségük is elvárható a munkát, s a közgazdászok nem kaptak végzettségüknek megfelelő munkakört.

— Mint már említettem, korábban komoly közgazdasági munkát igénylő tevékenység csak minisztériumokban, tervhivatalokban s egyéb döntési joggal felruházott intézményekben volt. Az új helyzetben azonban a vállalatoknak maguknak kell olyan közgazdasági számításokat elvégezni, mint piacutatás, költségek minimalizálása, nyereség maximalizálása, döntések előkészítése, beszerzés, értékesítés, fejlesztés stb. A közgazdasági munka bonyolultsága mellett ma már nem lehet középiskolai végzettséggel ilyen munkakört ellátni.

— Milyen a kapcsolat a minisztérium és egyetem között?

— Igen sok vezető beosztású tanít az egyetemen, ezenkívül bevonjuk az egyetem dolgozóit a gyakorlat terén jelentkező elméleti kérdések megoldásának kidolgozásába is. Itt a kapcsolat megfelelőnek mondható. Nem kielégítő azonban a hallgatókkal való kapcsolatunk. Bár az idén első ízben a minisztériumban is végeznek majd termelési gyakorlatot, s ez alkalmat ad arra, hogy hallgatókat is bevonjunk különböző kutatómunkába.

— Sok szék az egyetemi propaganda hatékonyságáról. Ön milyennek találja az egyetemi tájékoztató munkát?

E kérdésre a beszélgetésbe bekapcsolódó Herner Ernő, főosztályvezető-helyettes válaszolt:

— E propaganda semmivel sem több, mint amennyit a napi sajtóból megtudhatunk. Például az egyetemi reform kapcsán érdekes, és hasznos lenne, milyen változások történtek az

— A belkereskedelem területén milyen irányú specializálódás történt az új gazdaságirányítási rendszerben?

Különösen az áruforgalmi vonalon nőtt meg a szakképzett közgazdászok szerepe. Ezt a területet eddig úgy tekintették, mint mellékes ágat, melyet bárki elláthat. Ez a gyakorlat a hiánygazdálkodás szemléletéből fakadt. Ma már azonban e terület megköveteli, hogy a szakember tisztában legyen az ársztruktúrával, az átfutási idő kérdéseivel stb. Nemcsak arról van szó, hogy az új mechanizmus felváltotta a régit, hanem, hogy az emelkedő életszínvonal, a nagyobb forgalom — és választék bővülés következtében bonyolultabbá vált az egész kereskedelmi tevékenység.

— A belkereskedelmi szakon egyetemünk reklám szakembereket is képez. S noha az új mechanizmusban a reklámnak is döntő súlya van, mi az oka, hogy eddig mindössze két vállalat igényelt reklám szakembert?

— A reklám hiánya az egyik oka. A másik, az egyetemi tájékoztatás hiányával magyarázható. A vállalatok sem ismerik még eléggé a reklámban rejlő lehetőségeket.

— A minisztérium milyen igényeket támaszt a végzett közgazdászokkal szemben?

— A minisztérium a megváltozott körülmények között elvi irányítást végez. Így termelészerüleg olyan közgazdászokra van szüksége, akik bizonyos vállalati tapasztalatokkal is rendelkeznek. Végzett hallgatókat inkább intézményeink — mint például Belkereskedelmi Kutató Intézet, Piacutató Intézet, Munka- és Üzemszervezési Intézet — tudják foglalkoztatni.

Befejezésül Lukács elvtárs örömet fejezte ki annak a kezdeményezésünknek, hogy a kapcsolat kiszélesítésére töreksszünk egyetemünk és a minisztérium között.

Hallgatóink elhelyezkedésé bizosított. A közelmúltban és a jelenlegi elhelyezkedés során is egy végző belkereskedelmi szakos hallgatóra 2-3 felajánlott állás jut.

A hallgatók többsége kereskedelmi és vendéglátóipari vállalatoknál, fogyasztási szövetkezetű szerveknél, utazási irodáknál és iparvállalatok értékesítő tevékenységgel, valamint reklámmal és piacutatással foglalkozó részlegeinél helyezkedik el. Az utóbbi időben különösen megrőtt a kereslet marketing tevékenységgel foglalkozó hallgatók iránt. Korábban az elhelyezkedők zöme a vállalatok áruforgalmi vagy tervstatisztikai osztályaira került. Néhányan közülük azonnal, vagy jó munkájuk alapján 3-4 éven belül kutatóintézetekhez és főhatóságokhoz is kerültek. Nagyon sok jó képességű hallgatót fizetés emelkedett 2-3 éven belül 2000 Ft fölé. Sok olyan példát is tudunk hozni, amikor végzett hallgatóink fizetés 3-4 éven belül meghaladja az őket tanító, másfél évtizede az egyetemen dolgozó tanárok fizetését. Különösen gyors az előrehaladás a vidékre, vagy egyes iparvállalatoknál elhelyezkedett hallgatóink esetében. Budapesti hallgatóink előrelépése — néhány kivételtől eltekintve — alacsonyabb ütemű az átlagosnál.

Dr. Kolacsek András
adjunktus

A pénzügyi közgazdász- képzés célja

A pénzügyi közgazdász-képzés célja az, hogy közgazdasági és pénzügyi elmélettel megalapozott, széles intellektuális látókört biztosítson és a hallgatókat arra képezze ki, hogy

az irányítás, szabályozás, befolyásolás, ellenőrzés pénzügyi eszközeit egyedi- és összetett alkalmaszmai, hatásvizsgáló felmérni tudják, mind a vállalatok, mind a népgazdaság egésze tekintetében.

Az oktatás során a hallgatóktól olyan pénzügyi közgazdász-gondolkodásmód elsajátítását követeljük meg, amelyek alapján az egyetem elvégzése után az új tudományos ismereteket azonnal be tudja fogadni és képes azok alkalmazását kezdeményezni. Végül megítéljük, hogy jól ismerje és alkalmazni tudja szakterületén azokat a korszerű eszközöket (matematika, statisztika stb.), amelyek a modern közgazdasági tevékenység számára elengedhetetlenek.

A termelési eszközök társadalmi tulajdonán alapuló gazdaságban a pénzügyek a pénzmozgások és pénzkapcsolatok összességét jelentik. A szocialista gazdaságban a pénzügyek körébe tartozik a pénz forgalomba hozatala (teremtése), mozgása, letelepedése és népgazdaság különböző területein, a pénzalapok létrehozása és felhasználása, majd a pénznek forgalomból való kiépése (megszűnése).

A központi irányított piacra épülő gazdaságban a pénzügyek funkciója a gazdasági élet meghatározott célokra megfelelő szabályozása; a gazdasági folyamatoknak pénzügyi eszközökön keresztül történő elemzése, ellenőrzése; valamint az elemzés alapján újabb és újabb döntések előkészítése.

Az indirekt gazdaságirányítási rendszerben a népgazdasági tervek közvetítésének alapvető eszközei, pénzügyi eszközök, ugyanakkor a mikro-ökonomiák szintjén hozott minden döntés valamely fázisában pénzügyi döntés és pénzügyi konzekvenciákkal jár. A pénzügyi funkció tehát a gazdasági élet minden területén feltehető, és a terület konkrétan meghatározott jellegénél fogva lehet makro-, vagy mikroökonomiai tevékenység. Így tehát a kialakult munkamegosztás és a piac igénye szerint a pénzügyi szaknak makro- és mikroökonomiák szintjén gondolkodó pénzügyi közgazdászok képzését kell biztosítani.

Ez a kettősség, valamint az eddig végzett hallgatók elhelyezkedésénél szerzett tapasztalatok, továbbá a népgazdaság jövőben feltételezhető igényei vezettek el ahhoz a gondolathoz, hogy az egyetemi képzés is igazodjon a gazdasági élet szakemberszükségletének igényeihez, és a hallgatók számára is tegye lehetővé érdeklődési körüknek megfelelő specializálódást.

A pénzügyek összetett jellegénél fogva az általunk kibontott szakemberek a pénzügyek minden ágával tisztában kell lenniük, ez viszont feltételezi az áru- és pénzügyviszonyok egész rendszerének ismeretét. A közvetett pénzügyi szabályozók mind felsőbb, mind alsóbb szinten az áttekinthetőség fokozását, a közgazdasági, tudományos elemző módszerek alkalmazását követelik meg. A pénzügyi szakemberek képzésében tehát arra törekedünk, hogy azok konkrét tevékenységüket az összefüggések ismeretében végezzék, lássák a döntések összes pénzügyi kihatásait. Mindez azt az igényt támasztja az oktatás szemében, hogy megismerjék a hallgatóknál a pénzügyek egész rendszerét. Ez tehát a sokoldalú képzés igényét jelenti.

Ennek megfelelően az alapozó és kiegészítő tárgyakon kívül a pénzügyi szakoktatás keretében minden pénzügyi szakos hallgató számára oktatjuk a következő ismereteket: a pénzügyi emelet általános kérdéseit és a pénzügyi kategóriák történelmi fejlődését; a hitel, pénz-

forgalom és bankügy elméleti, instrumentális és monetáris politikai kérdéseit; a vállalati pénzügyek mikroszintű eszközeit, mindezeket olyan szemléletben, hogy

a hallgató képes legyen, a mikro- (népgazdasági) döntések mikrovetületét érzékelni és olyan döntéseket hozni, illetve előkészíteni vállalati szinten,

amelyek a népgazdasági pénzügyi szabályozók érvényesülése mellett a vállalatok pillanatnyi és perspektívus céljainak legjobban megfelelnek. Az állami pénzügyek, illetve közpénzügyek makro és mikro-vonatkozásait, olyan módon oktatjuk, hogy a hallgató megismerkedjen a költségvetési eszközök kombinált alkalmazásának változataival, ezek népgazdasági céljával, a komplex, területi pénzügyi gondolkodással és a nagyvolumenű közfogyasztó szervek, (kórházak, kulturális intézmények stb.) sajátos, mikro-pénzügyi vonatkozásaival. Megismertet-

jük hallgatóinkkal továbbá a beruházások népgazdasági és vállalati vonatkozásait és a beruházási tevékenység pénzügyi eszközeit; végül a pénzügyi eszközök makro-szemléletű, komplex alkalmazását és annak hatását.

Ezenkívül minden hallgatónk köteles egy-egy meghatározott szakszemináriumi témát önállóan írásban feldolgozni részben a szakirodalom, részben a hűtőeszköz üzemgyakorlatok alapján. Az üzemi gyakorlatot hallgatóink — a témától függően — pénzügyi, költségvetési és bankszerveknél, vállalatoknál végzik. Ennek megfelelően a pénzügyi szakon végzett közgazdászok, elméleti képzettséget és gyakorlati készséget kapnak mindenfajta pénzügyi munkakör betöltéséhez. Egyaránt munkába állíthatók pénztárcatétel, tanács pénzügyi osztályokon valamint vállalati pénzügyi munkakörökben is.

dr. Hágelmayer István
tanszékvezető docens

Pénzügyes perspektívák

Dr. Pulai Miklós, a Magyar Nemzeti Bank első elnökhelyettese az MNB közgazdász-igényeiről és perspektíváiról beszélt:

— A legkülönbözőbb szakon végzettséget tudunk alkalmazni, hiszen a népgazdaság minden ágával kapcsolatban állunk. Információs rendszerünk új alapokra helyezése jó tervmatematikusokat kíván, nagy a devizaprofilunk — így külföldiekre is szükség van. Természetesen a pénzügyesek a legfontosabbak számunkra, őket tudjuk leggyorsabban munkába állítani.

— A friss diplomások fél évig gyakornokként működnek — 1300 Ft kezdő fizetéssel (amely jeles vagy jó diploma esetén 1600-ig emelkedhet) — mint másutt. Ha rendszeres, lelkiismeretesen végzik munkájukat, hamar érhetnek el fizetésemelést. Természetesen a bankban nagyobb a konkurrencia, mint egy kis vállalatnál, ahol esetleg ő az egyetlen egyetemet végzett, hiszen a bankban sokaknak van diplomájuk.

— Milyen kapcsolat alakult ki a bank és az egyetem között?

— Ebben a tekintetben nem panaszkodhatunk. Dr. László Andor elvtárs, a bank elnöke, sokáig volt a Pénzügyi tanszék vezetője, most is gyakran tart előadásokat. Sokat dolgozunk együtt a tanszék vezetőivel — részt veszünk a tanterv tematikájának kidolgozásában is. Ami a propagandát illeti, most is pályázatokat írunk ki, a két oktatási osztály között is fejlett kapcsolat van. A bank számára az a legjobb propaganda, ha jól oktatnak, korszerű, rugalmas anyagot adnak — és e tekintetben meg lehetünk elégedve az egyetemi oktatással.

Hasznosnak tartanám konzultációs napok tartását. A személyes, élő kapcsolat a legjobb reklám. Bár igaz, a bank is és a többi tanszék is jobban odafigyelhetne kapcsolatunk fejlesztésére.

— Biztosított az MNB közgazdász-utánpótlása?

— Sajnos nem teljesen. Tavaly is csak 17-en jöttek hoz-

zánk a végzősök közül — a kért 91 helyett. Az idén 71 betöltetlen helyünk van. Sokan azért is idegenkednek a banktól, mert nagy, hatalmas hálózat — és bürokratikus intézménynek tartják. Pedig ha megismerik, felfedezhetik a bankmunka érdekességét, charme-ját is. Nagy fejlődési lehetőséget biztosítunk, főleg azok számára, akik ágazati, makrokérdésekkel foglalkoznak. Igényes munka ez. Lehet, hogy kezdetben kevésbé kifizető, de aki itt indul el a pályán, nagy előnyhöz jut — már egészen másképp látja az ügyeket.

Pulai elvtárs elmondta, hogy az MNB-ben erős KISZ-szervezet van, amely védi a tagok érdekeit. Fizetésemelés, jutalmazás, előléptetés alkalommal mindig kikéri a KISZ-bizottság véleményét, javaslatát és a bank vezetősége nagy figyelemmel kíséri a fiatalok fejlődését.

— Sajnos vidéken még nehezebb az utánpótlás, nagy a csábítás a tsz-ek részéről. Ezért is felfigyelünk, hogy Pécsen az egyetem délelőtti tagozatot nyisson — talán, ha több évet töltenek vidéki városban a hallgatók, nem kíváncsiak mindenképpen Pestre.

— Vajon nyelvigényes-e ez a szakma?

— Természetesen az előrehaladás bizonyos fokán túl már elképzelhetetlen nyelvismeret nélkül. Nemcsak a világnyelveken, de a hiánynyelveken tudókra is szükségünk van. A legtöbb osztályon aktív a nyelvhasználat, a bank külföldi kapcsolatát megköveteli a nyelvtudás. Egyre inkább „utazószakmává” válik a bank is — pl. a devizauygyekkel foglalkozók sokat tartózkodnak külföldön.

Ezenkívül főleg a fiatalok közül 15—20 főt kiküldünk 3—4 hónapra külföldi bankokba, hogy az ottani bankszokásokat tanulmányozzák és közzé fogják nyelvtudásukat magas szintre fejlessék — fejtezte be nyilatkozatát Pulai elvtárs.

Szakosodási tanácsadás

Dr. Barna Gyula
Ipari kar dékánja.
Közlekedés gazdaságtana tanszék vezetője
péntek: 14—15-ig

Dr. Ferencz László
Ipari kar dékánhelyettese, a Számviteli tanszék vezetője
szerda: 12—14-ig

Dr. Szanyi Jenő
Külkereskedelem gazdaságtana tanszék vezetője
hétfő: 10—11-ig

Dr. Forgács Tibor
Belkereskedelem gazdaságtana tanszék vezetője
kedd: 10—11-ig

Dr. Hágelmayer István
Pénzügyi tanszék vezetője
kedd: 14—15-ig

Dr. Varga Sándor
Ipari üzemszervezési tanszék vezetője
péntek: 13—14-ig

Dr. Vági Ferenc
Mezőgazdaság gazdaságtana tanszék vezetője
hétfő: 13—14-ig

A szakosítás — közös ügyünk

(Folytatás a 3. oldalról)

2. A szakbizottság és albizottságok hallgatói tagjainak megválasztása.

3. És nem utolsósorban a szakválasztással kapcsolatos kérdések, problémák egymás közötti további vitatása, egymás helyes irányú orientálása, a tanárok és felső évesek segítségének igénylése és hasznosítása.

Arra hívnám fel még az első éves hallgatók figyelmét, hogy már a szakválasztásra vonatkozó végleges elhatá-

rozásakor legyen tekintettel a másodévfolyam végén sorra kerülő szakágazatosításra is. Azt is gondoljuk meg, hogy később molylen szakágazatot szeretnénk választani. Ezért a még hátralévő időben igyekezzünk minél többet megtudni az egyes szakágazatok képzésének tartalmáról. Erre már ugyan addigis számos lehetőség volt, és van, nem utolsósorban a témára vonatkozó alábbi írások, nyilatkozatok is jelentős információkat adnak.

Ha a szakosításban résztvevő tanárok — akiknek feladatairól ezúttal szándékkal nem sok szót ejtettem — és diákok teendőiket egyaránt legjobb igyekezetük szerint, akarattal, s következetesen végzik, akkor munkánk eredményes lesz: közös ügyünkre kölcsönös meglepedésünkre teljesíthetjük! Ennek minden lényeges tartalmi és szervezeti feltételét máris adva látom. Rajtunk a sor, hogy e lehetőséget valóra is váltsuk.

Igények a közlekedés területén

Néhány kérdésünkre — amelyek egyetemünk első, illetve, felsőbb éveseit egyaránt foglalkoztatja — Bajusz Dezső, a Közlekedés- és Postaiügyi Minisztérium közlekedés-politikai főosztályának vezetője adta meg a válaszokat.

— Milyen típusú közgazdászokra van szükségük?

— Főbb célkitűzéseiben vázoltam a Parlament által elfogadott közlekedés-politikai koncepciót, amely részben a választ is tartalmazza. A közlekedéspolitikai koncepció célja a népgazdaság szállítási szükségletét kielégítő korszerű közlekedési rendszer kialakítása, amely tervszerű együttműködésben kapcsolja össze a közlekedés valamennyi ágát, elősegíti közöttük a hatékony forgalomelosztást. A koncepció fő célkitűzései a személy- és áruszállítási igények gazdaságos kielégítése, a szolgáltatások minőségének színvonalának emelése, figyelembe véve a honvédelem követelményeit. Ezenkívül fontos feladat a közlekedési ágak közötti munkamegosztás népgazdasági szempontból hatékony javítása, a gazdaságosság növe-

Bajusz Dezső

lése, a közlekedés részvételének fokozása az ország fizetési mérlegének javításában, a devizaszorító és devizakímélő tevékenység elősegítésével, valamint a munkaerő-gazdálkodás kérdéseinek megoldása.

— Nagy szükségünk van a marketing, tervező-élemező szakemberek munkájára az árpólitika helyes kialakításában, beruházási politika, vagyis az állóeszköz-gazdálkodás fejlesztésében, a mechanikus szabályozók módosításában, az egyes közlekedési vállalatoknál a gyengeforgalmú állomások megszüntetése, a forgalom közútra terelése érdekében. Ezeket a feladatokat a marketing és a tervező-élemező szakágazatokban egyaránt képzett közgazdászok tudják a legjobban megoldani. Komoly problémát okoz, hogy nincs olyan bázisunk, ahonnan a közlekedési

üzemszervező szakemberegyetemünk ki tudnánk előgíteni. Jó lenne, ha a jövőben megindulna az egyetemen az ilyen típusú közgazdászok képzése. Ipari, kiszolgáló, devizaszorító tevékenységeink miatt szükségünk van ipar, belker, külker szakon végzett közgazdászokra is. Azt lehet mondani, hogy az agrár, és tanári szakon végzetteknek kívül az összes szakról fel tudunk venni fiatal diplomásokat. Felméréseink szerint 1985-ig nem lesz kielégítő közgazdász igényünk.

— Milyen a fiatal közgazdászok helyzete a közlekedés területén?

— A fiatal közgazdászok általában megtalálják és megállják a helyüket nálunk. Sok lehetőség áll előttük, hogy különböző módon bizonyíthassák tehetségüket. Az egyes vezetők még ma is fenntartással fogadják a női közgazdászokat, de ennek ellenére nem a nemek, hanem a tehetség szerinti megkülönböztetés dominál. A fiatal közgazdászok fizetése a szakszolgák letétele után 2200—2500 Ft, öt év után 2900—3200 körül alakul.

— Milyen a kapcsolatuk az egyetemmel?

— Eddig még nem volt olyan elvi, gyakorlati kérdés a fiatalok elhelyezkedésével kapcsolatban, amelyben ne tudtunk volna közös nevezőre jutni az egyetemmel. A miniszter elvtárs a közelmúltban pozitívtnak, kétoldalúnak és általánosan fejlődőnek értékelte ezt a kapcsolatot.

TÉNYEK

Elsőéves elképzelések

As ideit II. évfolyam szakok megoszlása: /%/	Szakra való jelentkezés az 1968/69. tanév 1. félévi vizsgái előtt: /%/	
	Első-sorban	Másod-sorban
Elméleti + tervmatematika /népgazdaság tervező-élemező/	80	30
Pénzügy	15	36
Tanári szakok	43	35
Ipar	112	104
Közlekedés	41	89
Agrár	31	22
Külkereskedelmi + nemzetközi	91	63
Belkereskedelmi	55	106

A választás ne legyen elhamarkodott

(Folytatás a 3. oldalról)

szakszemináriumokon keresztül. Egy-két példát kiragadva:

A gazdasági szervezői szakágazaton belül például ügyvitelszervezés, vagy szociológia, munkapszichológia stb. Itt meg kell jegyezni, hogy a szociológiára specializált közgazdászok iránti igény lényegesen kisebb, mint amennyi az elsőéves hallgatók érdeklődése e szakágazat iránt. A piackutatás (marketing) szakágazatban: nemzetközi fuvarozás és szállítmányozás, külföldi piackutatás stb. tárgyat; a pénzügy szakon belül pedig költségvetési gazdálkodás, nemzetközi pénzügyek, biztosításügy, pénzügyi politika, stb. oktatnak a hallgatóknak.

Elsőéves hallgatóink specializálódási lehetőségei az egyes szakokon belül, tehát eléggé sokrétűek. Hallgatóinknak most csak a szakok tekintetében kell dönteniük. A szakokon belüli szakágazat választásában a második évfolyam elvégzése után kell határozniuk. Azonban helyes, ha már most foglalkoznak — a választott szakon belül — további specializálódási lehetőségekkel is. Reálisabb lehet a döntés, ha megfontoltan választják meg azt a szakágazatot, amelyre menni kívánnak.

illetve azt a munkaterületet, ahol majd dolgozni fognak.

A szak megválasztása ne legyen elhamarkodott. Ne a pillanatnyi subjektív érzések határozzák meg. A választott szak az egyén egész életére kihat, éppen ezért alaposan megfontolandó lépés.

A szakválasztás kérdéseit helyes, ha hallgatóink a KISZ-szervezet keretében egymás között is megvitájtják. Nagyon fontos, hogy e kérdésben egyetemünk tapasztalt oktatóinak tanácsait is meghallgassák. Az egyetemi párt-és KISZ-szervezet javaslatára egyetemi oktatóink egyénileg is foglalkoznak az elsőéves hallgatókkal, hogy elősegítsék szakválasztásukat. Keressek fel egyetemünk tapasztalt oktatóit, akik ismerik a közgazdasági munkaterületeket, és részletes tájékoztatást adhatnak. A szakosítási bizottságok és albizottságok munkáját jelentős mértékben megkönnyíti — ha a népgazdaság igényeinek megfelelő arányok figyelembevételével — az elsőéves hallgatók saját képességeiket reálisan mérlegelve, oktatóink tanácsait megismerve, több variációs lehetőséget megadva terjesztik első szakosítási kérelmüket.

A szakosítási mellékletet szerkesztette:
PONGRÁCZ GYÖRGY
Az összeállításban résztvettek:
Dr. FERENCZ LÁSZLÓ tanszékvezető docens,
EGERSZEGI CSABA, LAPATH ÉVA és TORMAI LÁSZLÓ hallgatók.

PRO-TESTZT SONG

GÖZGÁZGERZSON JELENTI

Bár az számomra — egyelőre — munkatöbbletet is jelent, nekem „TETSZIK A TESZT”, ezért örömmel olvastam a KÖZGAZDÁSZ-ban Antoniewicz Flórián kollégám cikkét. Hasznos fejleményként számítottam arra, hogy ezt KONTRA-TESTZT és PRO-TESTZT irányzatú cikkeket kövessék. Remélem, hogy **oktatók és hallgatók** egyaránt részt vesznek majd mindkét oldal (PRO és KONTRA) érveinek kifejtésében. Már hallani vélem a TESZT térhódítása ellen barrikádokat emelő ellenlábort egyik csatakiáltását, illetve csatakiáltását: „Mit esztek a teszteken?”

A tárgyra térve, először tisztázni szeretném, hogy miről vitatkozom. Tapasztalataim szerint a szóbeli és írásbeli vizsga pártolói, a TESZT-nek nevezett írásbeli vizsgázási forma, valamint a programozott vizsgázás hívei és ellenzői közötti viták gyakran összekeverednek. Ez vonatkozik **Kazár Péternek**, a KÖZGAZDÁSZ legutóbbi számában megjelent cikkére is. Ez a keveredés kissé zavaró, mert nem minden írásbeli vizsga felel meg annak, amit tesztnek szokás nevezni, és a programozott vizsga megint csak lényegesen különbözik az ún. teszt-vizsgától. A vitatott kérdések lényege az, hogy

egyeféle **modern pedagógiának** azzal a fejlődési irányával, amelyek a programozott oktatásban (és vizsgázásban) csúszosodik ki.

Megengedve más vélemények létjogosultságát is, én a magam részéről arról vagyok meggyőződve, hogy ez a fejlődési irány szükségszerű, elkerülhetetlen.

Nem gondolom azt, hogy a vizsgázatásból — még kevésbé, hogy az **oktatásból** — ki kell küszöbölni a szóbeliséget, az **oktatók és hallgatók** szerves kapcsolatát. Ezt a kapcsolatot azonban — éppen annak minél nagyobb hatékonysága érdekében — **tehermentesíteni** kell olyan területeken, ahol a modern pedagógia vívmányainak segítségével végzendő fömegoktatás és tömegvizsgázatás hatékonyabb és gazdaságosabb. Ami a vizsgát illeti, a szóbeliségnek és személyes kapcsolatnak, véleményem szerint, elsősorban az emlékeztetésebb állomásokon: szigorlatokon, államvizsgákon kell hogy szerep jusson, de ott sem egészen azért, mintha ezáltal — kivételes eseteknél eltekintve — olyan információk birtokába juthatnának a vizsgázatók, amelyek írásbeli vizsga esetén rejtve maradnának. Az „egyenlőség” megismerésére sem feltétlenül a vizsga a legjobb — különösen nem egyetlen — alkalom.

Nem kívánom itt a programozott vizsga előnyeit felsorolni. Ezt részben **Kazár Péter** is becsületesen megte-

te, akivel a továbbiak során is még vitatkozni szeretnék. (Előfordul majd, hogy az ő cikkében nem jelentkező nézetem is vitatkozom.)

Igen elterjedt vélemény — aminek **Kazár Péter** is hangot adott —, mely szerint „**teszt-vizsgával**” csak **mechanikus ismereteket lehet számon kérni**. Ez a vád a totószelvényeszerű egyszerű feleletkiválasztó módszerre vonatkoztatva nagyjából helytálló. Emellett ez jelentős mértékben tartalmaz **hazárdjáték**-elemet. De — programozott vizsgáról egyelőre nem szólva — a röviden megválaszolható kérdésekből álló írásbeli vizsgának fejlettebb típusai is ismeretesek. Az aláhúzásos módszeren belül is elhanyagolható mértékűre csökkenthető a vaktában adott válasz „nyerési” esélye. (Pl. öthat szám vagy megnevezés közül alá kell húzni azokat, amelyek egy definíciónak megfelelnek, és nincs megadva, hogy a helyes megoldás hány aláhúzás kíván.) És kilépe az aláhúzásos módszer keretei közül: feltehetően olyan kérdések, amelyekre a vizsgázó önállóan megfogalmazott rövid szöveggel válaszol, amiből a vizsgázató számára sok minden kiderülhet. Saját és munkatársaim tapasztalatai szerint

írásban **éppúgy lehet gondolkodtatni** kérdéseket feltenni, mint szóban. **Lehet bármilyen tantárgyban olyan kérdéseket feltenni, amelyeket egy bizonyos összefüggést nem értő vizsgázó nem tud megválaszolni**, aki viszont érti az összefüggést, egy percen belül néhány szóban megadja a választ.

Az írásbeli vizsgán valamilyen átfogó elméleti kérdés **önálló kidolgozására** is van mód, amiben az „egyenlőség” is megnyilvánulhat. A programozott vizsga — melyben a „totóznak” már híre-hamva sincs — az automatikus „visszacsatolást” is biztosítja, ami megfelel a vizsgázató közbevetett kérdéseinek és segít információk igénybevételét is lehetővé teszi. Itt azonban a közbevetett kérdések jobban „ülnek” mint a spontán szóbeli vizsgán; továbbá egzaktabban bemelegíthető, hogy a vizsgázó „végső termékéhez” mennyiben járultak hozzá a segítő információk, mint a szóbeli vizsgán. Aligha van olyan célja a vizsgázatásnak — beleértve az önálló gondolkodás ellenőrzését is —, ami szóbeli vizsgán elérhető, programozott vizsgán nem.

Egy másik elterjedt nézet, amelyikkel vitába kívánok szállni, röviden így fogalmazható meg: **A programozott oktatás és vizsga „dehumanizál”**. (Kazár Péter inkább csak az elszemélytelenedést kifogásolta.) Annak idején a dehumanizálás vádjá érthette volna ilyen alapon az írásbeli könyvnyomtatás feltalálását,

majd később a kép és hang rögzítésére, megőrkítésére és sokszorosítására szolgáló berendezéseket is. Hajdanában az emberiség mese- és énekmondói szemtől-szembe, élőszóval ajándékozták meg produktumaikkal embertársaikat. Később az írás, a könyv stb. „szétválasztotta” a mesélőt és mesehallgatót. Ma mindenki számára nyilvánvaló, hogy az említett eszközök a humánnum legnagyobb vívmányai közé tartoznak. Úgy gondolom, hogy bizonyos idő múltán a programozott oktatással kapcsolatos aggályokról is kiderül majd, hogy azok félreértésen alapultak, vagy legalább is erősen túlzottak voltak.

Előszóban és a KÖZGAZDÁSZ hasábjain (tehát „dehumanizált” formában?) is találkoztam már olyan hallgatói véleménnyel, hogy ő szívesebben vizsgázik **emberrel**, mint **papírossal**. Értsd: szívesebben vizsgázik szóban, mint írásban. (Ugyanez a hallgató szívesebben **tanul „papírossal”, mint embertől**.) Mintha az írásbeli vizsgát nem emberek bonyolítanák le! E vélemény hangoztatói azt mondják, hogy szóbeli vizsgán nyugodtabbak, mint írásbelin. Kézel két évtizedes pályafutásom alatt nagyon sok izzigó és sajnos elég sok nyárfalevélként **remegő hallgatót** láttam — szóbeli vizsgán, de írásbelin az izgalom szélsőséges megnyilvánulásaival még nem találkoztam. Az biztos, hogy a gyengén felkészült hallgató jobban tart az objektív írásbeli vizsgától, mint a bizonytalanabb kimenetelű szóbelitől. **A bizonytalanság bukásveszélyt esetenként inkább jó, mint rossz**. Akin már csak a „csoda” segíthet, az jobban szereti a szóbelit, mert tudja, hogy ott inkább törtenhetnek „csodák”. Persze a közepes és jó felkészültségű hallgatók

egy részét is csábítja a **szerecsés fordulat** lehetősége.

Természetesen tartom, hogy a hallgatók a vizsgázatás tényleges vagy vélt hibáira érzékenyebben reagálnak, mint sokféle más hiányosságra. Akadhatnak olyanok is, akik saját mulasztásaik elismerése helyett valaki, vagy valami másban, történetesen a vizsgázatás módszerében keresik a hibát (különösen, ha az új, kísérleti jellegű). De én most a többé-kevésbé jogos, illetve legalább is jóhiszemű panaszokhoz, hallgatói reagálásokhoz szeretnék egy megjegyzést fűzni. Érthető, hogy ha valamelyik tanszék, vagy vizsgázató nem áll hivatalosa magasztalán, akkor a rövidebbet húzó” hallgató kisé sommasan ítélkezik. Mégis, a közös ügyeinkért **felelősséget érző hallgatókat** (bizonyára ilyen a többség) arra szeretném kérni, hogy ha hibát vélnek felfedezni a vizsgázatásban, gondolkodjanak többek között azon is, hogy **menynyiben lehetett tökéletlen a vizsgázatási módszer és mennyiben annak alkalmazási módja**.

A legnagyobb felelősség persze az oktatóké. A mi kötelességünk az oktatási és vizsgázatási módszerek tökéletesítése, ennek érdekében a legújabb módszerekkel való beható megismerkedés, a jónak megismert módszerek alkalmazása akkor is, ha az eleinte több munkát igényel. Nagy hiba lenne, ha a jobb módszert rossz alkalmazással diszkreditálnánk. Sajnos, a mindenkori **réginék** van egy nagy előnye az újjal szemben: a régiekben az a gyakorlatunk, az újat meg kell szokni, ki kell ismerni. Ez azonban nem lehet a fejlődés akadályai.

DR. KÖVES PÁL
docens

KORSZERŰSÍTŐ HALLGATÓK

Felsőoktatási intézményeink a szocialista szemléletű és magartatású szakemberképzésben rájuk háruló feladataikat nem tudják maradéktalanul betölteni — és feladataink fokozódásával egyre kevésbé lesznek erre képesek — ha egy sor fontos kérdésben a hallgatókat nem tekintjük az oktatók karrier egyenrangú partnernek.”

Mottónak is választhatnánk ezt a néhány sort dr. **Bedő Gyula** oktatási rektorhelyettesünk felszólalásához, amely a II. Országos Felsőoktatási Nevelési Konferencián hangzott el. Beszède az oktatás-nevelés korszerűsítésének és az egyetemi demokrácia szélesítésé-

nek szétválaszthatatlan hármasságára épült. Az eredmények és hiányosságok okainak, megjelenési formáinak elemzéséből most csupán egyetlen kérdéscsoportot választunk ki, mivel megítélésünk szerint ezen a területen tapasztalható a legtöbb bizonytalanság és értetlenség úgy hallgatóink mint tanáraink részéről.

„Kezdetben — esetenként még most is — reformintézkedéseink során oktatónk részéről több olyan ellenvetés is találkozunk, hogy a tananyag, a követelmények megítélésben hallgatóink érdemileg nem tudnak részt venni. Tapasztalataink azonban ennek ellentmondanak. Például a tanszéki vizsgálatok eredményeit értékelő, vitató ülések során a munkába bekapcsolódó hallgatók egyik-másik esetben hasznosabb, élesebb látásra valló, konstruktívabb észrevételekkel, javaslatokkal jelentkeztek, mint néhány tanárunk.

Az **ellenvetések eleve hibás feltételezésből indulnak ki**, ti, hogy még a leghatékonyabb hallgatóknak is egyetlen törekvése az, hogy minimálisra csökkentse a tananyagot, vagy a felé irányuló tanulmányi követelményeket.

A tanár—diák viszonynak, a fennálló ellentmondásnak ez az egyoldalú beállítása azonban **nemhogy segítene a megoldást közelebbhozó mozgásformák megtalálásában, hanem inkább hátráltatja azt**.

Ez a hipotézis még a nem leghatékonyabb, viszont érett gondolkodású szakmáját szerető hallgatóra nézve sem áll fenn; márpedig diákjaink zöme — valamilyen felsőoktatási intézményben — ilyen. Szeretnének minél többet tanulni és tudni, de csak olyasmiből, amiről érzi és — különösen felső években — bizonyos tapasztalat alapján meggyőződtek, hogy az szükséges, leendő munkakörükben alkalmazni tudják.

„Az à la carte-on az egyébként sem túl alacsony árak időről időre szemérmetlenül emelkednek a jobb minőség és nagyobb adagok minden jele nélkül. Például csontleves 1,90-ről 2,40, paprikásburgonya 5,20-ról 6,60, sertés djuveci 7,50-ről 8,60-ra, hollandi krémes 2,20-ról 2,80-ra emelkedett. És a drágább ételeknél, sülteknél, szintén kisebb-nagyobb mértékű ár-emelkedés tapasztalható” — írja egy levélírónk.

„Összesen két-három ételnél láthatunk 10—20 filléres csökkenést, ez azonban korántsem kompenzálja az ételek nagy részénél tapasztalható többé-kevésbé jelentős ár-emelkedést. Felvetődik a kérdés, milyen jögon emelik az árakat a stabil 10,50 Ft értékű jegy mellett? Még az új mechanizmus sem ad lehetőséget a vendéglátóipari vállalatnak ahhoz, hogy bevételét ilyen módon növelje, az egyetlen hallgatók terhére. S hogy lehet az, hogy a KISZ érdekvédelmi bizottságának nem tűnt fel mindez? Ha egyáltalán működik a menzabizottság, miért nem képviseli a diákok érdekeit, miért nem foglalkozik a diákokat érintő problémáival?”

Májusok tanúja

Igaz bácsi 25 év májusi ünnepeinek emlékeit örözi, **hűségese tanúja**. Már 1945-ben a Szerb utcai egyetem dolgozója, de ezt a felszabadulás utáni első, szabadságra ocsúdó május elsejét, mégsem Budapestén ünnepli. A demokratikus hadsereg katonájaként Debrecenben vonul fel, lábadó szovjet katonákkal karkarba öltve.

Azóta minden évben együtt vonul egyetemünk dolgozóival, akik szinte mindannyian összegyűlnek ilyenkor. Ezenek át ő szervezte a dekorációs munkát; vitte és hazaszállította a zászlókat, képeket. A felvonulás után rendszerint a Ligetben ütöttek tábort és ilyenkor kezdetét vette a májusi felvonó-játék.

Igaz bácsi népi zenekarunk cimbalmosa volt, az esti utcabalokon mégis együtt ropta népi táncosainkkal. „Néha éjjeltáiban értem haza — gondolja el! — mint nős ember.”

Még egy — szorongva várt — május elsejéről kérdezem. 1957-et irtunk akkor.

„Ez a május talán még lekesebb volt, mint a többi. Örültünk, hogy elmúltak a

vesztjósló napok, hogy „ennyivel megúsztuk”. Ilyen sokan azt hiszem Rákosi idejében sem gyűltünk össze. Ma is hallom Kádár elvtárs emlékeztető beszédének egy mondatát: „... aki nincs ellenünk, velünk van.” A konszolidációs évek megnyugtató jelszava mindnyájunkban örömet keltett. Igaz bácsi arra a szovjet századosra emlékezik, akivel az első szabad májuson meleg barátságot kötött és készült, hogy 25-ször is együtt ünnepeljen velünk. —kk—

FELHÍVÁS!

AZOK A DÉLELŐTTI, ESTI ÉS LEVELEZŐ HALLGATÓK, AKIK BÄRMELY ÉVFOLYAMON ÁLLAMVIZSGÁZNAK, A II. FÉLÉVI VIZSGÁK LETÉTELE UTÁN LECKEKÖNYVÜKET AZ IGAZGATÁSI TITKÁRSÁG MEGFELELŐ ÉVFOLYAMÁRA HALADÉKTALANUL ADJÁK LE.

A PÉTERVÁRI MADONNA

Április 18-án, a klubban láttuk. Jablonszkaja elvtársnő, a moszkvai Tretjakov képtár művészettörténész kandidátusa mutatta be Petrov Vodka ikonozsír festményét, a proletáryana portréját. A képtár több, értékes festményéről készült diapozitívokból láthatunk néhányat ezen a délutánon, és a Nyelvi Köri rendezvény résztvevői érdekes előadást hallhattak a szovjet festészet új útjairól. Szeretném ezúton megköszönni a többiek nevében is a Nyelvi Körnek ezt a délutánt, és ajánlani minden hallgatóknak nagyon hasznos és kellemes időtöltésként további programjait.

2x2 néha 5!

A „Közgazdász” legutóbbi száma valamennyi rejtvény- és rébuszfejtőnek osztatlan örömet szerzett. „Villámházaság” című cikkében ugyanolyan pompás sajtóhiba akad, hogy érdemes szó szerint idézni. „Az emberek 365 napból 360-ban színházat csinálnak, 6 napon ösztinték egymáshoz...”

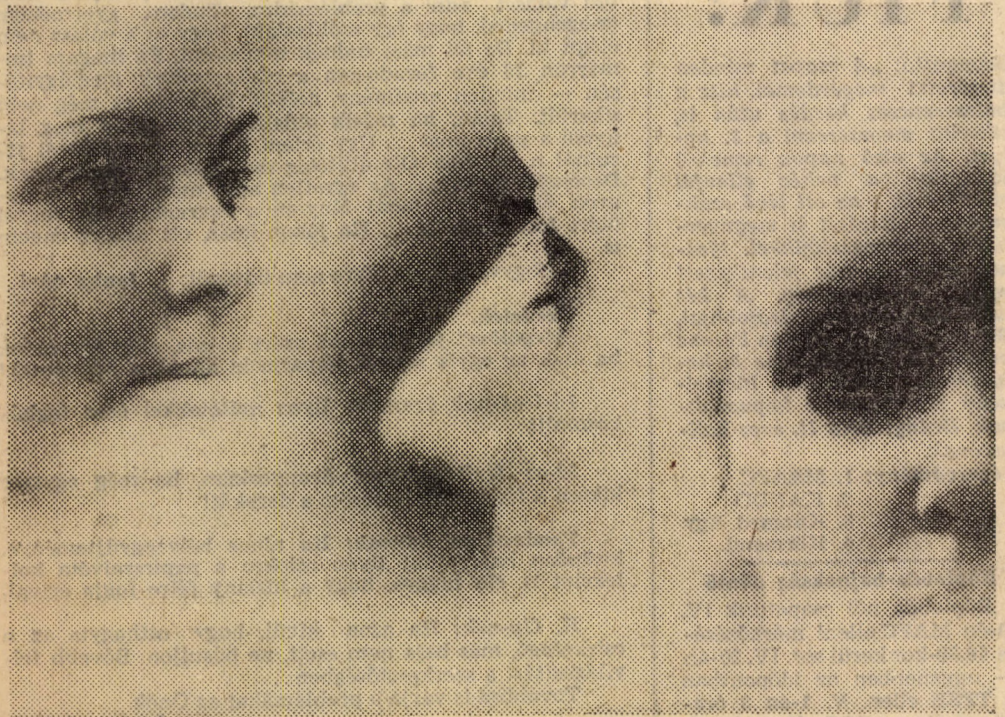
Lehet, hogy ez a 366 nap valamilyen szökből, de az is lehet, hogy a villámházaságban az ember elveszti időérzékét! — Ti —

HÍREK

1969. április 14-én L. A. Bronstein professzor, a Moszkvai Gép- és Értékesítő- és Ütépítési Főiskola közlekedés gazdaságtana tanszék vezetője, aki a Műszaki Egyetem vendégeként tartózkodott hazánkban, ellátogatott egyetemünkre is, a közlekedés gazdaságtana tanszékére.

Dr. Nyilas József, az általános kar dékánja, április 14-én a Szovjetunióba utazott, ahol az MTA képviseletében részt vesz a modern kapitalizmus-kutatás területén, a szocialista országok akadémiái között kialakult multilaterális együttműködés Problémá Bizottságának tenngrádi ülésén. Nyilas elvtárs a moszkvai Állami Lomonoszov Egyetem közgazdasági fakultásán is előadásokat tart majd.

SZEMEK

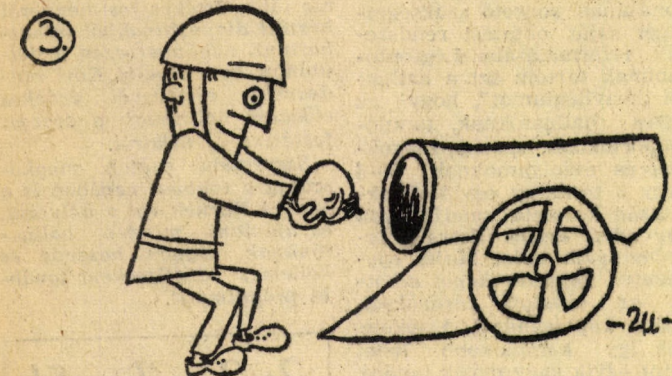
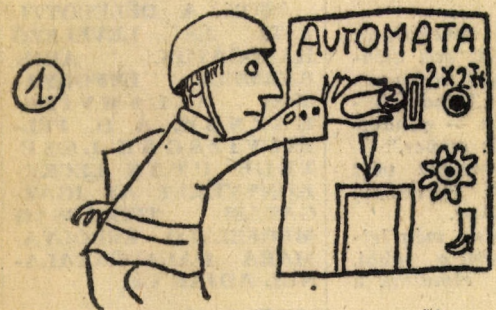

(Foto: Kulcsár)

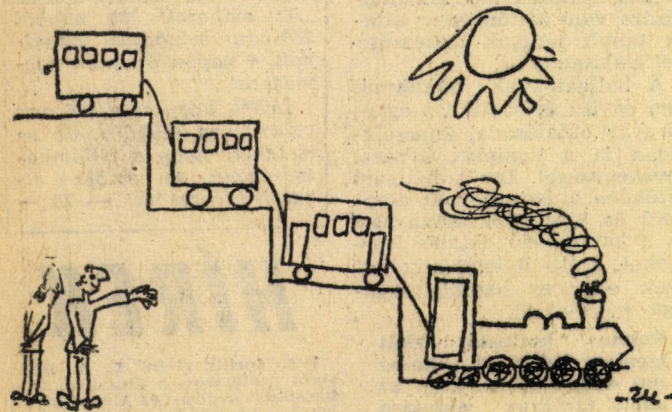
Kezdődik!

Nagy

— Relatív technikai elmaradottság —

Közlekedési szak

KÖZGAZDÁSZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja
Megjelenik kéthetenként a tanulmányi időszak alatt
Felolvas szerkesztő:
Kincses György
Szerkesztőség: Budapest, IX., Dimitrov tér 8.
Telefon: 186-850/138
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat
Készül a Szikra Lapnyomdában

Egy pinceklub monológja

Párbeszéd

Születtem ezelőtt úgy két hónappal, néhány áldozatkész makarenykös társadalmi munkája nyomán. Állítólag a magam nemében egész hercig kis klub vagyok.

Van bennem az egyetemi gazdasági főigazgatóság jóvoltából egypár tucat fotel, kis asztalok, hangulatvilágítás, meg minden. A falaimat egy művészlélek különböző furcsa és fantasztikus ábrákkal festette tele, Nagy János nevű karikaturista 191 üveget festett a bárfelemlre. A törvényes apukám, Kulcsár Jóska (mindkettő diák) pedig gondoskodott arról,

hogyan program is legyen bennem. Mert, tetszenek tudni, furcsa szerzet az a kollégista, ha egyszer hazament az egyetemről, nem egykönnyen mozdul ki a kolezből, hogy visszamenjen az egyetemi klubba kulturálódni. Ezt tartotta szem előtt az apukám is. Először meghívta a Hirschler professzort, jaj, ha tetszettek volna látni azt a nagy tömeget, ami ott volt. Az apukámék nagyon örültek neki, mert akkor már több apukám volt, a Kardos Kázmér, a Halász Géza, a Kollár Feri, meg a Varga András mind csak azon fáradoztak, hogy a népek jobban érezzék magukat bennem. És nem kaptak ezért a munkáért egy büdös vasat sem. Hát így kezdődtem.

Aztán jöttek a pincebulik... Játzott a Korona. Hát az valami csodálatos volt. Igaz, hogy én addig nem hallottam még zenekart. Így még azt is hagytam, hogy a falamra firkálják a versikét: „Ásó, kapa, borona, a legjobb a KORONA!” Jó bulik voltak, 4 Ft a beugró, tiszta olcsóság. Egyesek ugyan morogtak a sarkamban, hogy a pia lehetne kevésbé vizes, és drága, de ezt idővel megszokták. És azok a finom emberek, akik odajártak! Mind közzgázos. Bár... tévedek... Eleinte mindenkit beengedtek... Később, hogy lett törzsközönségem, már csak diákigazolvánnyal akarták a gyerekeket beengedni...

És a bevételből fedezték az apukámék a reprezentációt.

Én nem tudom, mi az, de ha jött egy vendég, mindig adtak neki süteményt meg innivalót. Meg most is kell a pénz, mert meg akarják hívni a Hofi Gézát, meg fodrászversenyt akarnak tartani, és az anyagi alapot a pincebulikon akarják előteremteni. Mert máshonnan nem kapnak semmit. És a Féner Tamás bácsi is akar egy fotókiállításat tartani, a Fészek Klubból hozná át a képet. Úgy, hogy egészen életképes kis klub vagyok ám én, bizony!

Meg most volt nálunk Folke tea is, a Folkák játszottak a rumos tea mellé. Állítólag mindkettő nagyon jól sikerült.

Egy kis bridzs

A téma igen banális: A bridzs, persze csak akkor, ha a felső vezetés is benne van. Mert a klubban ez a játékot még most is egy lapon említik a huszonegyvel, a pókerrel, és egyéb pénzrabló dolgokkal. Persze ez megint más dolog.

Szóval adott a bridzs, és neki az ő licitrendszere. Én ugyan nem sokat értek hozzá, de szoktam néha gíbicelni, és irtóra élvezem a dolgot. Tegyük föl, hogy négyen játszanak, ha jól tudom, pont ennyi kell egy partizhoz, és ketten-ketten ülnek egymással szemben. Ekkor egyikük meglepésszerűen ezt mondja: 1 káró, ami nem azt jelenti, hogy az illetőnek van egy kárója is, hanem inkább valami olyat, hogy: de jó volna tökfőzelék a menzán, ami persze nyilvánvaló hazugság, de lényeg, hogy a többiek elhiggyék. Persze azért ők is beleszólnak. 1 pikk — mondja a másik, ezzel mintegy jelezve, hogy neki a hagymásrostélyos jobban ízlett, és köszöni, jól van. Most jön az szóra, akinek az 1 káró szól. Meg van ugyan lepve, mert a 13 káróból 9 nála van, de ezt jelezni akarja, ezért 2 treffet mond, mire a partner 2 szan felkiáltással közli, hogy nála van a kör ász és részéről semmi akadály, hogy pikkét játsszanak. Idáig egyszerű volt a dolog. Most jön

a mi tudoménmi, aki sokat komplikálja a helyzetet. A három káró például azt jelenti, hogy erős lapom van körből, de ha jól akarsz, négy pikkét mondasz és majd csak megcsináljuk azt az öt treffet valahogy.

A legkomikusabb az, hogy nemcsak én értem, mit fejez ki a partner virágnyelve, hanem az a másik két ürge is, aki ellenfelemnek tekint magát. Ugyhogy még segítenek is, ha netalán valahol eltelném a dolgot. Ezt elkerülendő: ha rajtam állna, bevezetném a balfülvakarós licitrendszert. Ez röviden abban áll, hogy ha nálam van a pikk ász, akkor a bal, ha nincs, akkor a jobb fülemet vakarom meg egyszer. Ha a király is itt van, akkor kétszer, ha a dáma is, akkor háromszor, és így tovább. A dolog csak akkor válik komikusá, ha például mind a 13 pikk nálam van. Ekkor még azt hiszik, hogy valami bolházt hoztam a társaságba. Persze, minden újnak van valami gyengyéje, mert semmi sem lehet tökéletes. De ezt is meg lehet szokni. Tanulmányomat azzal fejezném be, hogy remélem, eljön az az idő, amikor ezt a nemes, egyaránt férfias és nőies sportot egyetemünkön is elismerik és búcsúzóul: fogunk mi még 6 szant játszani a klubban!

(— o —)

BRAVÓ, FIÚK!

Fortuna asszony úgy látszik, nem fogadta kegyeibe labdarúgó csapatunkat, mert a nehéz selejtező mérkőzések után a négyes döntőben elsőnek a Miskolci Műegyetem csapatával kellett összecsapnia. A mérkőzésen csapatunk 5:0 arányú vereséget szenvedett. A vereség ellenére is jól, lelkesen játszottak, sajnos mindez kevés volt — a Haffner, Herr, Meggyes Nő I-es triumvirátus megerősített — miskolciak ellen.

Másnap már csak a 3-4. helyért játszhattunk a Körmenői Felsőfokú Technikum ellen. Eredmény: 1:1. A kétszer 10 perces hosszabbítás sem hozott döntést, így 5 tizenegyes rúgással kellett megküzdeni a helyért. 5-ből négyet sikerült értékesítenünk — minden 11-est más rúgott. A döntő mérkőzésen a Miskolci Műszakiak könnyedén győzték le a Kandó Kálmán Műszaki Főiskola csapatát, így ők lettek a kupa győztesei. A két nap tapasztalatát Molnár Sándor tanár röviden így

összegezte: „A csapat minden dicsőretet megérdemel, hisz a balszerencés kezdés után is, sikerült megszerezni a 3. helyet. Az első napon remekül játszottak a nehéz ellenfél ellenére is, s az ott lévő szakemberek tetszését is megnyerték küzdőképességükkel. Másnap azonban már jelentkezett rajtuk a fáradtság. A két nap mérkőzéseinek legjobbjai, Szócs Miklós és Marton Ferenc voltak. A döntőbejutás 3. helyezésének elérésében kiemelkedő szerepe volt kapusunknak, Brünyi Béla II. éves hallgatónak.

Végeredmény: 1. MEAFC
2. KANDÓ
3. Közgazd. Egy
4. Körmend.

Röplabda-bajnokság döntő
Röplabda női csapatunk IV. 29-én MAFC elleni mérkőzésén 16,30-kor kerül sor. IV. 30-án — ugyanebben az időpontban a TFSE ellen, V. 1-én 3 órakor pedig az OSC ellen játszik a Testnevelési Főiskola (XII. Alkotás u. 44.) pályán.

De a hangulat lehetett a legjobb, mert a végén a nének meg a bácsik a zenekarral együtt énekeltek az amerikai zenéket. És ezt folytatni akarták... Mármint a Folk-teát, meg mindent. Egészen múlt keddig.

Akkor mondta az apukámnak egy „Débé” nevű bácsi, aki nagyon csúnya, hogy engem be kell zárni. Miért, kérdezte az apukám? Mert a zene felhallatszik a tanulókból, mondta a Debé nevű bácsi. Ez lehet. Biztosan. De én, sajnos, nem tudok beszélni, nem tudom megkérdezni attól a csúnya bácsitól, hogy az amatőr beatzenekarok hangversenye nem hallatszik fel a tanulókból? Mert azok is koncerteznek bennem, hetenként kétszer. Vagy azért, mert a Riviera együttes fizet 1000 Ft-ot a helyiségért, a Debé nevű bácsi hajlandó azt a nagy fülét is bedugni?

Vagy talán azok a hangversenyek jobban szolgálnak a kollégisták szórakozását, mint egy pincebuli? Hány kollégista akart már 12 forintot jegyet venni az amatőr zenekarok vetélkedőjére? Jó, tudom, hogy az új mechanizmusban az anyagi szemlélet a fontos, de azért Debé bácsi (aki csúnya, és nagy szőrös füle van) gondolhatja a kollégistákra is.

Mert azoknak tetszettem. A 380 koleszos csak nézze, hogy a Debé bácsi... Én csak egy fiatal kis klub vagyok, de szerintem ez nem igazság... És ha mások szerint sem az, nagyon kérem, segítsenek, hogy nyitva maradhassak. Mert „szüleim” nagyon szomorúak. És meg is tudom érteni. És a Debé bácsi akkor is csúnya, és én nem is szeretem őt! Hát csak ezt akartam mondani. Lejegyezte: Borsi György

- Szervusz!
- Szervusz!
- Képzeld!
- Csak nem?!
- De igen!
- Nahát!
- Szervusz.
- Szervusz.

- Bravó! Gratulálok!
- Köszönöm.
- Lenne szíves egy autogramot?
- Tessék.
- Milyen ronda írása van.

- Jó napot.
- Jó napot.
- Az üzletvezetővel szeretnék beszélni.
- Tessék. Én vagyok.
- Kenyér van?
- Láthatja uram. Tele a polc.
- Ha van, az jó.

- Szervusz.
- Szervusz.
- Te voltál az a fiatalember, akit egy szőke csoporttársnőjével együtt csak a harmadik vizsgán engedtek át pg-ből?
- Nem, minden passzol, csak nem pg-ből, hanem matekból.
- Miért?
- Ha nem te voltál, akkor nem érdekes, szervusz!
- Szervusz.

- Milyen jó mozgása van.
- Nem véletlen! A Moulin Rouge-ban tanultam.
- És most?
- Most megyek, felszöpröm még a szomszéd utcát.

Bartha A.

A KÖZGAZDÁSZ lelki postája

Kedves Janka néni!
Olvastam múltkor számunkban a lelki postát, sorraiból kiéreztem azt a megértést, amit a másik gondja iránt tanúsít. Ez adott bátorságot nekem is ahhoz, hogy tollat ragadjak, és elírjam bánatom. 19 éves lány vagyok, még javában fejlődésben van a szervezetem, és az anyukámék is azt monadják, hogy ilyenkor kell a legtöbb táplálék az embernek. És nemcsak szerintük, de szerintem is folyton éhes vagyok. Nekem, mint kollegistának, fő étkezési helyem a menza. Igen, de itt a múltkor is csak akkora húst kaptam, hogy valaki meg is kérdezte tőlem: — Monád, szándékosan kértél ilyen kis adagot, vagy ez az új diétás menü? Mit felelhettem volna... Az egyetlen, amit tehetek, az, hogy megpróbálok jóba lenni a szakáccsal. Már mosolyogtam rá... Állítólag egészen csinos vagyok... A legjobb pulloveremet húzom fel ebédhez, azokat, amikben előnyösen mutat az a fejlődő szervezetem. De nem megy. Az adagok egyre kisebbek lesznek. Kérem, adjon tanácsot. Menjek bikini-ben ebédelni, akkor talán nem kapok majd félbevágott kolbászt a paprikáskruplihoz... Mit tegyek... Mit tegyek?...

Várva választát: T. Zsóka

Kedves leányom!
Nehéz kérdést adtál a Lelki Postának, ezzel a fejlődő szervezeteddel. Itt sajnos tehetetlen vagyok. A pszichológia mai állása mellett a tudomány sajnos nem tud választ adni a problémádra. Tudom, gyermekem (megengeded, hogy így szólítsalak), hogy ez a válasz nem elégíti ki. De mi más tudnék tanácsolni. Én magam immáron 10 éve fáradozom a szakácsszívek meglágyításán — minden eredmény nélkül. Diáknak ez még nem sikerült. Talán, ha másik oldalról közelítenéd meg lányom a problémát... Úgy értem, a tanárok oldaláról járulnál a pulthoz. Ott állítólag már sikerült egyeseknek. Docenstől felfelé... Az egyetlen amit mondhatok, ha nagyon éhes vagy, menj lányom a csarnokba, és vegyél ötért főtt kolbászt... Ha jókor jössz, ott találsz engem is.

Lefogya bár, de törve nem üdvözl: Janka néni

Üzenetek.
„Megölöm” jelígre: Az azért túlzás, elég egyenlőre, ha csak az egyik szemét kaparja ki annak a csibésznek!

1+1=3-nak üzenem: Ilyen műtétekkel nem foglalkozom!!!

30-as férfi jelígre: Aranyoskám, ha még egyszer kikezd a férjemmel, letöröm a derekát!

Tanácstalan fiú-nak: Ha nincs bélyeggyűjteménye, kitűnően használhat ilyen célokra a papírszalvéta kollektiót is. Ne higgye, hogy a kislány félre fogja érteni.

K. Gy-nek: Ha azon kívül, hogy otthagya az a csirkefogó, más baja nem esett, ne búsuljon. Bővebb felvilágosítást a szerkesztőségben...
Továbbra is várja a problémákat az Önök

Janka néni
(— bors —)